

Līga Pētersone ar zirgu Kaugurs piedalās seminārā Lietuvā.

Seminārs jātniekiem Lietuvā

Evita Baradovska

Jau otro gadu Lietuvā, JSK *Audruvis* Latvijas Zirgaudzētāju biedrība Latvijas-Lietuvas projekta *Zirgo-pības nozares konkurētspējas paaugstināšana, uzlabojot sporta potenciālu valstī* ietvaros rīko semināru jauniešiem jātniekiem, kā arī vairāk pieredzējušiem jātniekiem ar jauniem zirgiem. Laiks pasākumam jau tradicionāli tiek izvēlēts skolu rudens brīvdienās, lai skolniekiem būtu iespēja šo semināru apmeklēt un strādāt ar pilnu atdevi. Uz semināru bija ieradusies 20 dalībnieki. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir audzis jātnieku un zirgu sagatavotības līmenis. Sportistiem, kuri jau piedalījušies seminārā un startē augstākos maršrutos, - Santai Maspānei, Līgai Pētersonei, Kristapam Neretniekam ir piebiedrojušies Roberts Neretnieks, Linda Ansule un Santa Šteinberga, turklāt Santa - ar diviem zirgiem. Semināra treneris Kostas Gaigals, kurš pats ir vairākkārtējs Lietuvas čempions un sportists ar

lielu starptautisko sacensību pieredzi, slavēja mūsu jauno paaudzi, kā tehniskus un centīgus jātniekus. Īpašs prieks bija par Kristas Kristiānas Alksnes apņemību un darba spar. Visas nedēļas garumā tika nopietni strādāts un kā atskaites punkts sarīkotas sacensības semināra pēdējā dienā. Maršrutā ar šķēršļu augstumu līdz 100 cm startēja 16 sportistu pāri, tikpat dalībnieku bija arī maršrutā līdz 110 cm, bet maršrutā līdz 125 cm bija desmit dalībnieki. Patīkami bija vērot, kā semināra dalībnieki atbalstīja un uzmundrināja cits citu, katrs veiksmīgi veikts maršruts tika atalgots ar skaļiem aplausiem. Jāpiebilst, ka sportistu disciplīna un attieksme pret treniņiem salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir manāmi uzlabojusies, ko atzīmēja JSK *Audruvis* īpašniece Audra Petraitīne, ar kuras laipnu atļauju un pretimnākšanu šāds seminārs vispār bija iespējams. Ļoti gribētu cerēt, ka mums tiks dota iespēja arī nākamgad satikties JSK *Audruvis*, lai nostiprinātu savas zināšanas un iemācītos ko jaunu, jo ikviens semināra dalībnieks prom braucot izteica šādu vēlēšanos.

Daces Štrausas foto

Šajā numurā:

Starptautiskas sacensības

Jaunumi iejādē, pajūgā braukšanā un trīscīņā dažādās pasaules arēnās 3. lpp.

Numura intervija

Gunta Lauga pēc Rīgas hipodroma likvidēšanas devās strādāt uz Maskavu un kļuva par vienu no Krievijas rikšošanas zvaigznēm 6.-7. lpp.

Atpūtas brīdim

Latviešu tautas mantika un maģija, ticējumi par zirgiem un burtu mīkla 9. lpp.

Interesanti un izdevīgi piedāvājumi

Atvērts jauns zirglietu veikals Marengo, zviedru birzīgi aicina uz Kurmeni, Mārtiņdienas svētki Rāznā u.c. 10. lpp.

Pasaules sporta zirgu audzētāju asociācijas (WBFSH) Attīstības departamenta paziņojums

Latvijas Zirgaudzētāju biedrība (LZB) un Latvijas Šķirnes zirgu audzētāju asociācija (LŠZAA) 2007. gadā pretendēja uz WBFSH biedra statusu. Abas biedrības Latvijas Republikas Zemkopības ministrija ir apstiprinājusi par Latvijas zirgu Ciltsgrāmatas uzturētājiem. LZB ir Ciltsgrāmatas turētāji, bet LŠZAA nodrošina LZB ar informāciju par dzīvniekiem, kas ir ierakstīti Ciltsgrāmatā. Zirgu pasēs izdod valsts aģentūra *Lauksaimniecības datu centrs*, kas par Ciltsgrāmatas turēšanu neatbild.

Pieteikumus apsprieda WBFSH valdē 2008. gada 16. jūlijā, un tika nolemts piešķirt biedra statusu abām biedrībām.

No 1. līdz 4. novembrim Francijā, Lionā notika WBFSH Ģenerālā asambleja, kuras laikā Latvijas zirgu audzētāju organizācijas tika uzņemtas par šīs starptautiskās organizācijas biedriem. LZB delegāciju pārstāvēja LZB prezidents Edgars Treibergs un biedrības biedri Raimonds Krūmiņš un Jautrite Krūmiņa. LŠZAA pārstāvēja valdes priekšsēdētājs Guntis Rozītis un valdes locekļi Aija Luse un Ramona Godmane.

!Avīzes *Zirgu Pasts* redakcija apsveic darbīgo Latvijas zirgaudzētāju saimi ar uzņemšanu Pasaules Sporta zirgu audzētāju federācijā (WBFSH).

Bērnu zīmējumu izstādes atklāšana

Dace Millere

Sestdien, 1. novembrī veikalā *Jukka* tika atklāta šī salona un avīzes

Zirgu Pasts kopīgi rīkotā konkurss *Bērni zīmē zirgus* darbu izstādes atklāšana. No kopā iesūtītajiem gandrīz 300 darbiem te skatāmi 60 interesantākie. Dalībniekus sveica žūrijas priekšsēdētājs - Latvijas Bērnu mākslinieciskās fantāzijas akadēmijas un jaundibinātā Jāņa Anmaņa Latvijas talantu atbalsta fonda prezidents – mākslinieks Jānis Anmanis.

Savukārt veikala *Jukka* īpašniece Zane Fogelsone-Klodāne pasniedza pārsteiguma balvas konkursa laureātiem Katrīnai Rūtiņai, Beātei Rutkai (abas Ziepniekkalna sākumskola), Evijai Rutei (Umurgas pamatskola), Edgaram Ansonam (Rīgas speciā-

lā pamatskola-attīstības centrs) un Gatim Punculim (Tilžas internātpamatskola, Balvu rajons). Gatis uz pasākumu gan nebija ieradies, tāpēc viņam balvu nosūtīsim pa pastu.

Speciālbalvu par labāko kolektīvo kolekciju Jānis Anmanis pasniedza Ziepniekkalna sākumskolas vizuālās mākslas skolotājai Astrīdai Untiķei, kura izteica gandarījumu par vēl vienu iespēju bērniem radoši strādāt un piedalīties konkursā.

Atgādinām, ka konkursa rezultātā visi tā dalībnieki kļūst par Latvijas Bērnu Mākslinieciskās fantāzijas akadēmijas studentiem un, ja ir šāda vēlēšanās un iespējas, tiek aicināti piedalīties tās pasākumos. Katru sestdienu no pulksten 11 līdz 15 var

Māra Millera foto

Bērnu zīmējumu izstādes atklāšana veikalā *Jukka*. Veikala īpašniece Zane Fokrote-Klodāne (priekšplānā) un mākslinieks Jānis Anmanis (otrajā rindā centrā) kopā ar konkursa laureātiem, viņu skolotājiem un vecākiem.

ierasties uz akadēmijas nodarbībām O. Kalpaka tautas daiļamata pamatskolas telpās Rīgā, Skrindu ielā 1 vai arī uz konsultācijām katra mēneša pēdējā sestdienā no pulksten 16 līdz 18 veikalā *Jukka*. Ja rodas jautājumi, rakstiet uz elektroniskā pasta adresi info@zirgupasts.lv ar norādi *Bērni zīmē*, un centīsimies atbildēt.

Izstāde veikala *Jukka* telpās būs apskatāma līdz Ziemassvētkiem, vienlaikus te būs nopērkamas lieliskas Ziemassvētku dāvanas un eglīšu rotājumi ar zirgu simboliku, bet konkursa dalībnieku zīmējumi kopā ar jau līdzšinējo Bērnu mākslinieciskās fantāzijas akadēmijas studentu darbiem būs dāvana tiem apmeklētājiem, kuri ziedos jauno talantu atbalsta fondam.

Mākslinieks Jānis Anmanis atklāj bērnu zīmējumu izstādi.

Iespējams, ka Burtnieku zirgaudzētava iesaistīta nelikumīgos darījumos

Informāciju apkopojā Dace Millere

Nesen gan drukātie, gan elektroniskie masu informācijas līdzekļi izplatīja ziņu, ka KNAB (Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja) darbiniekam Jurim Jurašam VID (Valsts ieņēmumu dienests) Finanšu policija sāktā kriminālprocesa ietvaros piemērojusi aizdomās turamās personas statusu. VID informē, ka kriminālprocess sākts par iespējamo nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonas deklarācijā, neatļautu piedalīšanos mantiskos darījumos, kā arī iespējamo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Juris Jurašs jau divas reizes pēc diviem aicinājumiem nav ieradies uz VID Finanšu policijas pārvaldi. Patlaban pierādījumu apjoms kriminālprocesā, kas ierosināts pret Juri Jurašu, jau pārsniedz piecus sējumus.

Latvijas Valsts Ieņēmumu dienests cita starpā 26. septembrī informēja mediju pārstāvjus arī par to, ka VID Muitas kriminālpārvalde uzsāk kriminālprocesu par nelikumīgiem zirgu eksporta darījumiem. Šīs iestādes darbinieki septembrī, veicot importa un eksporta darījumu analīzi, konstatēja faktus, kas izraisīja aizdomas

par kāda Valmieras rajonā reģistrēta Latvijas uzņēmuma nelikumīgām darbībām saistībā ar zirgu eksportu.

Informācija vēsta, ka uzņēmums laika posmā no 2006. gada līdz 2008. gada aprīlim deklarējis darījumus ar Krievijas, Baltkrievijas un Moldovas uzņēmumiem par zirgu eksportu aptuveni 50 000 latu vērtībā. Taču attiecīgo valstu muitas dienesti nav apstiprinājuši, ka zirgi ir ievesti.

Par konstatēto faktu šī gada 17. septembrī VID Muitas kriminālpārvaldē uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 190. panta 2. daļas par iespējamo kontrabandu. Plašāka informācija izmeklēšanas interesēs netiek sniegta.

Neatkarīgā Rīta Avīze vēsta, ka veicot kratīšanu kādā birojā Valmierā, Finanšu policijas redzeslokā nonākuši vairāki līgumi par SIA *Vidzemes darījumu centrs* izsniegtajiem kredītiem SIA *Burtnieku zirgaudzētava* apmēram par pusmiljonu eiro. Bet zirgaudzētavas 51% pieder KNAB speciālistam Jurim Jurašam. Viņš šīs kreditsaistības nav uzrādījis savā

amatpersonas deklarācijā, vēlāk aizbildinoties, ka kredīts ņemts tikai juridiskās personas vārdā un ka viņš bijis tikai viens no ķīlas devējiem, visu kārtojis viņa tēvs, zirgaudzētāju aprindās pazīstamais Jānis Jurašs, kurš it kā piemirsis informēt delu par kredītiem. Šie apgalvojumi gan ir pretrunā ar aizdevuma līgumos lasāmo, kur skaidri norādīts, ka tieši Juris Jurašs ir persona, kuras vārdā tiek ņemts kredīts un kura uzņemas no tā izrietošās saistības.

Izmeklēšanas gaitā, kā norāda NRA, radušies arī jautājumi par kredītu atmaksāšanu. Izmantojot vienu ķīlu, piecu mēnešu laikā noslēgti trīs līgumi, turklāt katra nākamā aizņemtā naudas summa ir arvien lielāka – vispirms 40 tūkstoši, tad 150 tūkstoši un jau 300 tūkstoši eiro. Turklāt līguma parakstīšanas brīdī daļa kredīta izmaksāta skaidrā naudā, kas mudinājis sākt pārbaudes, lai noskaidrotu, vai šeit nav saistība ar nelegālu naudas apriti. Un tieši SIA *Burtnieku zirgaudzētava* ir tā, kas saistīta ar varbūtējām nelikumībām zirgu eksportā.

Latvijas Jātnieku federācijā

Agris Blaus – LOK Revīzijas komisijas priekšsēdētājs

Latvijas Jātnieku federācija (LJF) ir viena no 32 Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) kolektīvajiem biedriem – olimpiskajām federācijām. LJF pilnvarotie pārstāvji 25. oktobrī piedalījās LOK Ģenerālās asamblejas pārskata un vēlēšanu sesijā. Vispirms olimpisko sporta veidu pārstāvji ievēlēja vēl 62 individuālos LOK locekļus, un tad notika LOK prezidenta un citu vadības struktūru vēlēšanu. Par LOK prezidentu uz nākamajiem četriem gadiem atkārtoti kļuva Aldons Vrubļevskis, bet par LOK Revīzijas komisijas priekšsēdētāju tika ievēlēts LJF prezidents Agris Blaus.

Darbu sāk dravinga sekcija

Latvijā arvien lielāku interesi iemanto pajūgā braukšana jeb draivings. Šogad notika jau pirmās sacensības Inčukalnā pirmo Latvijas zirgu dienu ietvaros, mūsu sportisti viesojās arī Igaunijā un apguva kaimiņu sportistu pieredzi. LJF ietvaros sākusi darboties jauna – draivunga sekcija. Kontaktpersona: Dace Štrausa, tālrunis 26258326.

2009. gada sacensību kalendārs

Lai precīzāk sastādītu sacensību kalendāru 2009. gadam, LJF lūdz visus jāšanas sporta kolektīvus līdz 20. novembrim rakstiski iesniegt informāciju par nākamā gada sezonā plānoto sacensību norises vietu, laiku un paredzamajām disciplīnām. Elektroniskais pasts – leflatvia@leflatvia.lv, fakss 67427135.

Pošas FEI Ģenerālajai asamblejai

FEI (Starptautiskā Jāšanas sporta federācija) Ģenerālā asambleja notiks no 17. līdz 22. novembrim Argentīnā, Buenosairesā. Latviju respektablajā pasākumā pārstāvēs LJF prezidents Agris Blaus un viceprezidents Edgars Treibergs.

Plānotas adaptīvās sacensības

LJF plāno 13. decembrī Kleistos sarīkot jāšanas sporta sacensības cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Ar nolikumu var iepazīties LJF mājaslapā www.ljf.lv.

FEI Pasaules kauss draivingā

Pēc FEI materiāliem sagatavoja Dace Štrausa

Vērojot FEI Pasaules kausa sērijas sacensību panākumus konkūrā kopš 1978. gada un FEI Pasaules kausa sacensības iejādē kopš 1985. gada, Starptautiskā Draivinga savienība jau vairākus gadus pārdomāja iespēju radīt Pasules kausa sēriju arī draivingā. Tā tas bija līdz 2000. gadam, kad pēc pamatīga darba, izveidojot viziju par draivinga nākotni, sākot no komunikācijas, mārketinga un citiem veicinošiem aspektiem, Pasaules kausa sērijas sacensības telpās 2001. gada novembrī kļuva par realitāti.

Ierobežotā telpa, parasti sacensībām notiekot manēžā vai pat sporta un izstāžu zāles arēnā, apliecināja nepieciešamību pēc speciāli izstrādātiem noteikumiem, ko piemērot FEI Pasaules kausa sacensībām draivingā. Tie ietver figurālās braukšanas fāzes atcelšanu, maratona un konusu braukšanas fāzes apvienošanu, tā radot vienu aizraujošu maršrutu, kas sastāv no maratona un konusu šķēršļu kombinācijas.

Otrās vietas ieguvēji - ungāra Jozefa Dobroviča ekipāža.

Pirmajos gados Pasaules kausa draivinga sērija sastāvēja no turnīriem Vācijā, Zviedrijā, Šveicē, Beļģijā, Nīderlandē, Francijā un Spānijā. 2007. gadā Ungārija – viena no lielākajām draivinga nācijām, kas iepriekšējā sezonā organizēja izmēģinājuma sacensības, - oficiāli tika iekļauta astotās sezonas FEI draivinga Pasaules kausa sēriju 2008./2009. gada kalendārā. Šajā sezonā paredzētas septiņas kvalifikācijas sacensības ar kulmināciju Gēteborgā, kur labākie seši dalībnieki pēc pēdējām sērijas sacensībām Leipcigā cīnīsies par FEI Pasaules kausu.

FEI Pasaules kausa kalendārs draivingā

23.-26.10.2008.	Hanoverā, Vācijā
19.-23.11.2008.	Štutgartē, Vācijā
28.-30.11.2008.	Stokholmā, Zviedrijā
5.-8.12.2008.	Budapeštā, Ungārijā
11.-14.12.2008.	Ženēvā, Šveicē
26-30.12.2008.	Mehelenā, Beļģijā
15.-18.01.2009.	Leipcigā, Vācijā
19.-22.02.2009.	Gēteborgā, Zviedrijā, FINĀLS

Ijsbrands Šardons finišēja šo vasaras sezonu ar ceturto individuālo uzvaru Pasaules čempionātā un uzsāka sezonu telpās ar perfektu uzvaru. Viņš uzvarēja pirmajā FEI pasaules kausa posmā 2008./2009. gada sezonas pirmajā posmā Hanoverā, otrajā vietā atstājot ungāru Jozefu Dobroviču un trešajā Kosu de Rondi no Holandes.

Aforismi

Kad zirgā sēd, tad zirga vairs nevajaga meklēt.

K. Skalbe

Zirgs ir vienīgais dzīvnieks, kurā var dzīt naglas.

Poļu aforisms

Centīgam zirgam jāvelk pamatīgs vezums.

T. Fullers

No simts zirgiem neiztaisīsi vienu bērū.

J. V. Gēte

Zirgiem un dzejniekiem jābūt paēdušiem, nevis resniem.

Kārlis IX

Katrs zirgs domā, ka tā vezums ir smagāks nekā citiem.

T. Fullers

No aforismu enciklopēdijas *Domu graudi*, izdota izdevniecībā *Aplis* 2004. gadā

Uzvar Hoja un Foks-Pits

Pēc FEI un ārzemju preses materiāliem sagatavoja Dace Štrausa

Jānot ar 17 gadus veco *Ringwood Cockatoo*, vācu jātniece Betina Hoja izcīnīja pārliecinošu uzvaru fināla posmā Francijā, Pau. Tā bija šī pāra otrā uzvara četru zvaigžņu sacensībās. Pirms tam ar šo zirgu jāja Betinas vīrs Austrālijas jātnieks Andrevs Hojs.

Fināla posma uzvarētāja Betina Hoja ar *Ringwood Cockatoo*.

HSBC Classics kopvērtējuma uzvarētājs Viljams Foks-Pits ar *Idalgo*.

šķērsli, krita kopā ar zirgu. Jātniece traumēja atslēgas kaulu, bet daudz traģiskāk tas beidzās zirgam, kas lauza kaklu un tika iemidzināts.

Jauna sacensību sērija

Sagatavoja Dace Štrausa

Interneta mājaslapa *Eurodressage* vēsta, ka Kannās paziņots par jaunas sacensību sērijas iejādē *Pasaules iejādes meistari ar Exquis (Exquis World Dressage Masters)* -

WDM iedibināšanu. Visas sacensības būs ar CDI piecu zvaigžņu statusu, un balvu fondu sasniegs vismaz 100 000 eiro katrā posmā.

WDM būs jauna sporta mārketinga koncepcija iejādē kā atbilde uz mūsdienu iejādes problēmām: līdz šim pastāvošā ievērojamā balvu fonda atšķirība, salīdzinot ar konkūru; garās un vienveidīgās programmas iejādē to padara neinteresanta TV kompānijām; trūkst profesionāla līmeņa mārketings.

Lai piesaistītu publikas un sporta atbalstītāju interesi šai sporta disciplīnai, WDM sacensībās pulcēs iejādes zvaigznes un nodrošinās mediju uzmanību visā pasaulē. Šajos turnīros varēs startēt tikai ar ielūgumiem.

WDM ir kompānijas *Exquis*, sporta mārketinga aģentūras *Sport Bizz* un ASV kompānijas *Equestrian Sport Productions (ESP)* iniciatīva.

Galvenie sponsori ir trīs Nīderlandes kompānijas: *Exquis*, *Moorland Stables* un *Moorland Investments*.

2009. gada WDM kalendārs

- Palmbīčā, ASV - no 28. janvāra līdz 1. februārim
- Zalcburgā, Austrijā – no 1. līdz 3. maijam
- Minhenē, Vācijā – no 21. līdz 24. maijam
- Hikstedā, Lielbritānijā – no 23. līdz 26. jūlijam

Pirmais posms iejādē

Pēc FEI un Eurodressage materiāliem sagatavoja Dace Štrausa

Izabella Verta ar *Warum Nicht* ar izcilu rezultātu 80,70% uzvarēja *Grand Prix* un *Grand Prix* izvēles programmā un guva pirmos ieskautes punktus jaunajā Pasaules kausa sacensību sezonā iejādē. Sacikstes risinājās no 16. līdz 19. oktobrim Odensē, Dānijā.

Izabella Verta ar sava zirga sniegumu bija ļoti apmierināta. Tā bija pirmā uzstāšanās manēžā šosezon, taču *Warum Nicht* bija labi koncentrējies un pieļāva tikai nelielas kļūdas kāju maiņā. Otrajā vietā palika Anke van Grunsvena, kurai šoreiz sadarbība ar *Painted Black* neizdevās sevišķi labi, jo zirgs jātniecei *Grand Prix* shēmā pretojās. Krietni labāks bija pāra sniegums brīvās izvēles programmā.

Pasaules kausa Rietumeiropas līga

- 28. – 30.11.2008. Stokholmā, Zviedrijā
- 16.- 17.12.2008. Londonā-*Olympia*, Lielbritānijā
- 18.-21.12.2008. Frankfurtē, Vācijā
- 26. – 27.12.2008. Mehelenā, Beļģijā
- 20.- 25.01.2009. Amsterdamā, Nīderlandē
- 11. – 15.02.2009. Neimīsterē, Vācijā
- 19.- 22.02.2009. Gēteborgā, Zviedrijā
- 19.- 22.03.2009. Hertogenbošā, Nīderlandē
- 15.- 19.04.2009. FINĀLS Lasvegasā, ASV

Centrāleiropas zonā, kur startē arī Latvijas sportisti, Pasaules kausa sacensību pirmais posms sāksies 2009. gada maija beigās ar sacensībām Kijevā.

Izabella Verta ar *Warum Nicht*.

- Ciltsgrāmata
- Zirgu tirgus
- Sports
- Zirgu trenēšana
- Foto un video no sacensībām
- Zirgu TV

www.petnet.lv/horses

Piešķir naudu reitterapijas nodaļas celtniecībai

Dace Millere

Iepriekšējā numurā jau stāstījām, ka apdraudēts turpmākais rehabilitācijas centra *Vaivari* reitterapijas nodaļas darbs, jo centrs nespēj nomaksāt zemes īpašnieka pieprasīto nomas maksu par zemi, uz kuras atrodas treniņu manēža. Veselības ministrs Ivars Eglītis koalīcijas partiju pārstāvju sanāksmē rosināja izskatīt jautājumu par jauna reitterapijas korpusa būvniecību, un iecere tika atbalstīta. Tālāk jau Ministru kabinets 21. oktobrī atbalstīja Veselības ministrijas izstrādāto rīkojuma projektu, kas paredz Nacionālā rehabilitācijas centra *Vaivari* reitterapijas nodaļas projekta būvniecībai piešķirt 470 000 latu no privatizācijas ieņēmumiem. Kad projekts tiks īstenots, jaunajā reitterapijas nodaļas kompleksā, kas atradīsies līdzās NRC *Vaivari* ēkai, pacienti ne tikai nezaudēs līdzšinējās nodarbību iespējas, bet varēs nodarboties daudz komfortablākos apstākļos.

Visaktīvāk par NRC *Vaivari* reitterapijas nodaļas izdzīvošanu cīnījās tās vadītāja **Olga Bērziņa** – SIA *Reitterapija* valdes priekšsēdētāja, kura Latvijā faktiski sāka šīs atveseļošanās metodes profesionālu ieviešanu un jau 14 gadus darbojas tieši *Vaivaros*. Vaicājam, vai viņa ir apmierināta ar valdības rasto risinājumu?

– Protams, ka esmu gandarīta, – saka Olga Bērziņa. – Šobrīd tas ir atbalsts *Vaivaru* nodaļai – jauna kompleksa būvniecībai, kas ļautu darbības turpināšanu. Taču svarīgi ir tas, ka kopumā tiek apliecinātas rūpes par reitterapiju, kurai noteikti ir nākotne.

– Kādu redzat reitterapijas nākotni Latvijā?

– Tās attīstīšana ir nepieciešama, jo valstī ir ļoti daudz pacientu, kuriem šī rehabilitācijas metode būtu vajadzīga. Diemžēl tā pagaidām plašāk pieejama tikai rehabilitācijas iestādēs, kuras finansē valsts, kā tas ir Nacionālajā rehabilitācijas centrā *Vaivari*. Reitterapeitam, lai sniegtu šo pakalpojumu, ir nepieciešams ievērojams finansiāls

ieguldījums – zirga iegāde, uzturēšana, sagatavošana, algas asistentiem. Bet šodien valsts neslēdz līgumus ar reitterapeitiem individuāli. Taču pacientiem pensijas nav lielas, lielākajai daļai no viņiem problēmas jau sagādā nokļūšana līdz stallim, nemaz nerunājot par nodarbību apmaksu. Labi, ka tomēr arī citviet Latvijā cilvēki attīsta reitterapiju, pateicoties tam, ka viņiem ir iespēja strādāt citu pamatdarbu un tā sevi nodrošināt.

– Nauda „uz papīra” piešķirta. Kā turpmāk risināsies reitterapijas jaunās nodaļas celtniecība?

– Valsts naudu ir piešķirusi, un valsts arī to apsaimniekos, – būvniecību uzraudzīs ministrija.

– Kas paredzēts kompleksā?

– Slēgtā manēža, stallis, āra laukums, ģērbtuves, zirglietu telpa, – vārdu sakot, viss, kas nepieciešams jāšanas nodarbībām. Centrs atradīsies līdzās *Vaivaru* galvenajai ēkai, tikai tas atradīsies otrā pusē nekā tagad.

– Turpmāko centra attīstību tālād noteiks ministrija. Kāda būs jūsu līdzdalība procesā?

– Līdz šim mūsu SIA *Reitterapija* ir organizējusi nodarbības *Vaivaros*. Katru gadu Nacionālais rehabilitācijas centrs izsludina konkursu par šī pakalpojuma sniegšanu un, ņemot vērā mūsu pieredzi un zināšanas, esam saņēmuši konkrēto pasūtījumu. Taču patiesībā man īsti neuztrauc, kas turpmāk darbosies centrā, galvenais, ka tas pastāvēs, un svarīgi, ka tā būs valsts iestāde, kas ar valsts atbalstu sniegs palīdzību pacientiem. Jā, pēdējos 14 gadus esmu veltījusi šī centra izveidei, faktiski no nulles darbu paceļot atzītas medicīniskas metodes līmenī. Tāpēc domāju, ka arī mums atradīsies darbs projekta īstenošanā.

– Cik ilgā laikā paredzēts uzcelt jauno kompleksu?

– To pateiks ministrija, bet šobrīd aplēstie termiņi svārstās no pusgada līdz desmit mēnešiem. Par to, kas konkrēti celtniecības procesu koordinēs, informāciju vēl neesmu saņēmusi. Projekts ir gandrīz gatavs, rehabilitācijas centrs par to domāja jau sen. Šķiet, ka mēneša laikā būs nokārtojama projekta saskaņošana nepieciešamajās instancēs, un konkurss par būvniecība varētu sākties.

daudz labāk. Pēc gada jau varētu stāvēt, atbalstījusies u diviem spiekiem. Daudz vairāk uzzināju, ka ārstis teicis, – ar spiekiem es varēšot staigāt, bet jāt gan nevarēšot nekad. Es to saku, lai iedvesmotu citus invalidus.

Pēc uzvaras olimpiskajās spēlēs mani sāka aicināt, lai es demonstrētu savu jāšanas meistarību.

Atceros laiku, kad invalidu jāšanas nodarbības tikai sākās. Toreiz iepazīnos ar jaunu ārstu, kurš arī cieta no šīs slimības sekām. Mēs daudz runājām par jāšanu. Es ieteicu viņam vismaz pamēģināt sēsties zirgā. Uzreiz man viņu pierunāt neizdevās. Viņš baidījās un to neslēpa. Un tomēr beidzot viņu uzcēla zirgam mugurā; tā bija pirmā, bet ne pēdējā reize. Viņa piemērs iedvesmoja daudzus citus.

Es ticu jāšanai ne tikai tāpēc, ka tā dziedē, bet arī tāpēc, ka cilvēku ārstē dzīva būtne. Zirgs invalidam dod iespēju izjust tādu pašu gandarījumu un prieku, kādu gūst tie, kas ar jāšanu nodarbojas sava prieka pēc.

Invalids ir personība ar ierobežotām iespējām. Esmu satikusi daudzus brī-

– Veiksmīgi atrisinātā konfliktsituācija, šķiet, reitterapijai devusi plašu rezonansi visā valstī. Vai tas varētu palīdzēt arī tās attīstībai cituviet?

– Tas, ka reitterapija kļūst populārāka, diemžēl saistīts ar kādu sāpīgu problēmu. Bieži cilvēki, kuri nopirkuši zirgu un palasījuši grāmatas, domā, ka viņi jau ir reitterapijas speciālisti un var šo pakalpojumu piedāvāt citiem. Tas tā nav, arvien vairāk sastopamies ar traumām šādos gadījumos. Tāpēc varu ieteikt ikvienam, kurš domā par savu bērnu vai radnieka vešanu uz reitterapijas nodarbībām, lūdzu, prasiet konkrētajā nodarbību vietā vismaz divus sertifikātus – par zirga apmācību un reitterapeita kvalifikāciju. Varu atzīt, ka profesionālā līmenī ar reitterapiju darbojas Baldonē, Liepājā, Rēzeknē, *Kļajumos* pie Krāslavas, Kleistos un Jaunkēmeros. Bet Zemgalē un Vidzemes pusē šādu iespēju vispār nav. Piemēram, pie mums brauc cilvēki no Dobeles rajona, bet šādai iespējai vajadzētu būt katrā rajonā. Diemžēl katram otram bērnam šobrīd ir diagnoze, kuras ārstēšanā noderīga būtu reitterapija, un interese par to ir liela. Tāpēc vēlos teikt milzīgu paldies cilvēkiem, kuri šajā laikā, cīnoties par reitterapijas pastāvēšanu *Vaivaros*, mūs atbalstīja – nepazīstami ļaudis uz ielas nāca klāt, taujāja, kā klājas, vēlēja izdošanas. Tā ir vislielākā atzinība par padarīto.

Uzziņai. Neskatoties uz Latvijas Veselības ministrijas iebildumiem, 2005. gadā tika privatizēts zemes gabals Jūrmalā un ēkas, kur notika NRC *Vaivari* reitterapijas nodarbības. Nomas līgums, kas tās ļāva vēl izmantot bez maksas, beidzas šā gada 1. decembrī. No šī brīža zemes īpašnieks prasīja nomas maksu 4000 latu mēnesī, ko NRC nevar atļauties. Tāpēc tika sākta cīņa par to, lai ar valsts atbalstu tiktu uzcelts jauns reitterapijas nodaļas komplekss citā vietā. Kopš 1995. gada, kad reitterapija kļuva pazīstama Latvijā, tā iemantojusi speciālistu atzinību kā vienu no atzītājam medicīniskās rehabilitācijas pamattehnoloģijām, visbiežāk izmantojot pacientiem ar centrālās un perifērās nervu sistēmas traucējumiem, balsta un kustību orgānu un citām saslimšanām. Piemēram, 2007. gadā kopā *Vaivaros* notika 5682 reitterapijas nodarbības.

Liza Hartela dzimusi Dānijā 1921. gadā. Viņa 19 gadu vecumā izslimojusi poliomiēlītu, bet ar reitterapijas palīdzību atveseļojusies un 1952. gadā Helsinkos kļuva par olimpisko spēļu sudraba medaļas ieguvēju iejādē.

nišķīgus cilvēkus, kuri nav ļāvuši veselības problēmām izjaukt viņu dzīves ritmu, nav ieslīguši ar tām saistītajos uztraukumos un pārdzīvojumos.

Esmu laimīga, ka mans piemērs palīdz citiem. Es pateicos liktenim, ka man pietika optimisma un enerģijas, lai atjaunotu ķermeņa iespējas. Cilvēkam jācinās, viņš nedrīkst padoties apstākļiem.

Visas šīs domas mostas manī rītos, kad dodos izjādē. Mierīgais galops vieno mani ar zirgu, mēs esam kā viena būtne; esmu pateicības pilna dzīvei un priecājos, ka pūles un pacietība sniedz rezultātus.”

Turpinājums sekos.

Vēstule redakcijai

Zirgu Pasts

Labdien!

Izlasot rakstu vienā no pēdējiem laikrakstiem *Zirgu Pasts*, nolēmu nedaudz pastāstīt par to, ka, strādādama *Latvijas Pastā* par pastnieci, esmu izmantojusi pārvietošanās līdzekli – zirgu. Protams, katram pastniekam tika iedots divritenis, lai varētu izvadīt pastu, taču man labāk patika braukt ar zirgu vai jāt.

Par pastnieci strādāju jau četrus gadus. Vidējais maršruta garums dienā ir no 15 – 30 km. Citu dienu jāmēro lielāks ceļa gabals, cikreiz mazāks. Tas atkarīgs no tā, cik daudz ir pasta sūtījumu. Braucot ratos, man ir parasta pasta soma, savukārt jāgot uz zirga – tā tiek mazliet pārveidota, lai būt ērtāk vadīt zirgu. Kad tikko sāku strādāt, braucu ar riteni, bet šausmīgi noguru. Tā kā manā saimniecībā ir vairāki rīkstotāji, tad šo darbu nolēmu veikt ar zirgu, un ticiet vai ne – bet nogurums pēc tālo ceļa gabalu mērošanas pazuda. Kā arī bija iespēja vairāk laika pavadīt kopā ar zirgiem, jo šie dzīvnieki ir arī mana sirdslieta. Kad, vedot pastu ceļā pavadi trīs vai četras stundas, saproti, ka zirgs ir ne tikai pārvietošanās līdzeklis, bet arī darba līdzgaitnieks. Jo īpaši tumšajos ziemas vakaros, kad valda pilnīga tumsa. Uzzinot par daudziem nelaimes gadījumiem ar pastniekiem Latvijā, galvā gribot negribot uzvirto negatīvas domas, bailes, jo pastniekam jāpāravadā arī diezgan lielas naudas summas. Taču man blakus ir zirgs, kurš, neskatoties uz tumsu, dzird, saoz un redz daudz labāk par mani. Un līdz ar to var mani brīdināt par to, ka netālu ir kāds cilvēks. Vēl tas ir arī ātrs rīkstotājs. Saprot to, ka man kļūst labāk, jo līdzās ir uzticams draugs. Laika gaitā esmu iemācījusi savam zirgam stāvēt, nepasperot nevienu soli ne uz priekšu, ne atpakaļ, kamēr es aizeju līdz pastkastītem salikt avīzes. Jo negribas jau pie katras pastkastītes zirgu siet. Dažkārt sanāk arī vēl parunāt ar kādu tantiņu, bet Princis (tā sauc manu zirgu) nekustas ne no vietas un pacietīgi gaida, pat dažreiz izviedzoties – aicina ātrāk doties tālāk. Ciemā ir arī daudzdzīvokļu mājas un pie katrām durvīm viņš man iet līdz un gaida, kamēr iznāksu ārā. Mans zirgs ir desmit gadus vecs Krievijas šķirnes rīkstotāju ērzelis – bērtis ar zvaigzni pierē. Un ikviens zirgu pazinējs pateiks, ka nemaz jau nav tik viegli karstasinīgajam rīkstotājam iemācīt stāvēt uz vietas – iejūgtam. Jo asinis taču tek straujā un ātrā daba. Savu zirgu ļoti mīlu. Bieži vien man ausis skan kādas Latgales vecmāmuļas vārds: „Zini, meit, vienmēr pirmo pabaro savu zirgu, pēc tam pati, jo zirgs ir tavas maizes pelnītājs!” Vienmēr, kad atvedu pensiju, viņa vispirms uzcienāja zirgu ar maizes doniņu un tikai tad mani aicināja ciemos.

Ar cieņu,
Sandra Soikāne Ludzas rajonā

Par dzīvnieku konfiskācijas procedūru

Pārtikas un veterinārais dienests

Arvien biežāk masu medijos parādās publikācijas un sižeti par cietsirdīgu izturēšanos pret dzīvniekiem. Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk – PVD) ir institūcija, kas uzrauga un kontrolē dzīvnieku labturības prasību ievērošanu, to nosaka Veterinārmedicīnas likums un Dzīvnieku aizsardzības likums. Dzīvnieku izņemšana no saimniecības vai novietnes ir sarežģīts process, kas prasa precīzu situācijas izvērtēšanu un finansiaļos līdzekļus no valsts, gadījumā, ja dzīvnieki ar lēmumu ir jāizņem no novietnes un jānodod glabāšanai valsts aģentūrai *Materiālās rezerves*. (turpmāk – Materiālās rezerves).

Materiālās rezerves

Lai saprastu, kas ir *Materiālās rezerves*, sniedzam to definīciju: *Materiālās rezerves* ir Aģentūra, kas izveidota, lai veiktu valsts materiālo rezervju uzskaiti, organizētu valsts materiālo rezervju veidošanu, uzglabāšanu un atjaunināšanu, nodrošinot valsts materiālo rezervju kā valsts īpašuma saglabāšanu, kā arī ar krimināllietām saistīto lietisko pierādījumu un izņemto priekšmetu, un administratīvo pārkāpumu lietās izņemtas mantas un dokumentu glabāšanu, realizāciju vai iznīcināšanu.

Attiecībā par dzīvnieku konfiscēšanu vai izņemšanu, ne reti, PVD inspektoriem ierodoties saimniecībā, nākas konstatēt, ka ir nepieciešama dzīvnieku izņemšana, jo dzīvnieku atstāšana iepriekšējā vietā dzīvniekam var beigties letāli.

Ikvienu saimnieka rīcību, kurā saskatāmi dzīvnieku labturības prasību pārkāpumi, ir sodāma rīcība, par kuru sods ir noteikts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (turpmāk – LAPK).

LAPK panti, kas attiecas uz dzīvnieka īpašnieka sodīšanu, paredz vai nu naudas sodu vai naudas sodu, kuram papildus var piemērot dzīvnieka konfiskāciju.

PVD inspektori situācijā, kad ir konstatēti pārkāpumi pirmo reizi un, ja tie neapdraud dzīvnieka dzīvību, nepiemēro papildus sodu – dzīvnieku konfiskāciju. Ja īpašnieks atkārtoti turpina neievērot dzīvnieku labturības prasības, dzīvnieku konfiskācija ir neizbēgams process.

Konfiskācija

Svarīgi izprast, kurā brīdī notiek dzīvnieku **izņemšana**, kurā – **konfiskācija**. Ar ko šīs darbības atšķiras un kas tās var veikt?

Konfiskācija – saskaņā ar LAPK 28. pantu ir Administratīvā pārkāpuma priekšmeta vai izdarīšanas rīka konfiscēšana. Konfiskācija nozīmē tā piespiedu bezatlīdzības

nodošanu valsts īpašumā. Konfiscēt var tikai pārkāpēja personiskajā īpašumā esošus priekšmetus.

Konfiskāciju kā papildsoda veidu var piemērot tikai PVD valsts vecākais inspektors ar nosacījumu, ja LAPK pants par konkrēto administratīvo pārkāpumu paredz dzīvnieku konfiskāciju.

Ņemot vērā, ka lielākajā daļā gadījumu īpašnieki, kuru dzīvnieki ir konfiscēti ar lēmumu, lēmumu apstrīd gan PVD ģenerāldirektoram, gan Administratīvajā rajona tiesā, kur lietas izskatīšana labākajā gadījumā tiks nozīmēta pēc gada, un tā būs tikai pirmā tiesas instance, tad, kamēr lēmums tiek apstrīdēts, tas nav stājies likumīgā spēkā. Šajā laikā dzīvnieku konfiskācija nav notikusi, bet ir notikusi izņemšana, jo konfiscēt var tikai ar likumīgā spēkā stājušos lēmumu. Ja lēmums par dzīvnieku konfiskāciju nav apstrīdēts, dzīvnieks ir konfiscēts un skaitās valsts īpašums.

Izņemšanas process

Ja tomēr PVD inspektori, izbraucot uz dzīvnieku novietni, konstatē, ka dzīvnieks ir jāizņem, tiek uzsākts dzīvnieku **izņemšanas** process. Jāpiezīmē, ka juridiskajā valodā dzīvnieks tiek dēvēts par mantu.

Dzīvnieku no novietnes var izņemt saskaņā ar LAPK, bet tieši izņemšanas procesu regulē LAPK 257. pants (turpmāk skaidrosim šo pantu daļām), kas nosaka, *mantas un dokumentus, kuri ir pārkāpuma priekšmets vai izdarīšanas rīks un kuri atrasti aizturēšanas, personas mantu vai vietas apskates laikā, kā arī pārkāpuma konstatācijas brīdī, izņem Pārtikas un veterinārā dienesta ģenerāldirektors un viņa pilnvarotas personas.*

Skaidrojums – no minētās panta daļas izriet, ka dzīvniekus, kuri ir kā pierādījumi tam, ka attiecībā uz viņiem saimnieks neievēro labturības prasības (pārkāpuma priekšmets), izņem PVD ģenerāldirektors un viņa pilnvarotas personas, proti, PVD inspektori.

Izņemtas mantas un dokumentus līdz brīdim, kad stājas spēkā lēmums administratīvā pārkāpuma lietā, institūcijas (amatpersonas), kurām ir tiesības izņemt mantas un dokumentus, nodod glabāšanā.

Skaidrojums – no šīs panta daļas izriet, ka PVD inspektori, konstatējot dzīvnieku labturības prasību pārkāpumus, pieņem lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā un, ja tas ir nepieciešams, piemēro ne tikai naudas sodu, bet arī papildsodu – konfiskāciju. Taču līdz brīdim, kamēr stājas spēkā lēmums, **izņem** dzīvnieku un nodod glabāšanā *Materiālajām rezervēm*.

Nadinas Zavaditikas foto

Ja izņemtās mantas ātri bojājas un tās nevar nodot glabāšanā, vai arī to ilgstoša glabāšana rada zaudējumus valstij, institūcija (amatpersona), kurai ir tiesības izņemt attiecīgās mantas, tās nodod realizācijai vai iznīcināšanai. Kārtību, kādā institūcija (amatpersona) pieņem lēmumu par mantu nodošanu realizācijai vai iznīcināšanai un kādā veicama šo mantu realizācija vai iznīcināšana, nosaka Ministru kabinets.

Skaidrojums – ja PVD inspektors, izvērtējot situāciju dzīvnieku novietnē, secina, ka ir šķēršļi, kuru rezultātā dzīvnieku nevar nodot glabāšanā vai viņa glabāšana rada zaudējumus valstij, piemēram, – dzīvnieks ir smagi slim, tad PVD inspektors dzīvnieku nodod realizācijai vai iznīcināšanai, tādā kārtībā, kādu nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 580 *Noteikumi par rīcību ar administratīvo pārkāpumu lietās izņemto mantu un dokumentiem.*

Jau no iepriekš minētā panta, kas regulē dzīvnieku izņemšanu, ir redzams, ka PVD inspektoram ir jāizvērtē situācija un jāpieņem viens no lēmumiem par rīcību ar dzīvnieku – vai nu izņemt to un nodot glabāšanai (turēšanai), realizācijai vai iznīcināšanai. Rezultātā PVD inspektors sastāda lēmumu, kam dots nosaukums *Lēmums par rīcību ar mantu*.

Gadījumā, ja PVD inspektors, izvērtējot situāciju, nonāk pie secinājuma, ka, izņemot zirgu, viņa pārvietošana nav iespējama vai pārvietošana prasītu nesamērīgus izdevumus, dzīvnieku patur tā atrašanās vietā, un atbildīgā PVD amatpersona, sastādot pieņemšanas un nodošanas aktu, var to nodot glabāšanā fiziskajai vai juridiskajai personai, kuras valdījumā attiecīgā manta atradusies. Minētā rīcība ar dzīvnieku ir pozitīva gadījuma.

mā, ja dzīvnieks ir tādā stāvoklī, ka viņu nav iespējams pārvietot, piemēram, tas ir ļoti agresīvs, tad ar šādu lēmumu dzīvnieku var atstāt tā iepriekšējā atrašanās vietā. Turklāt persona, kuras valdījumā dzīvnieks atradusies, tiek rakstveidā brīdināta par kriminālatbildību, jo persona ir atbildīga par glabāšanā nodoto dzīvnieku.

Ja PVD inspektors dzīvnieku izņem un nodod glabāšanai, realizācijai vai iznīcināšanai, tad ar pamatotu lēmumu inspektors nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darbdienu laikā par to rakstiski un, ja iespējams, arī elektroniski paziņo *Materiālajām rezervēm*. Savukārt *Materiālās rezerves*, dzīvniekus, pēc saskaņošanas ar PVD, nekavējoties nodod glabāšanā fiziskai vai juridiskai personai (sastādot par to pieņemšanas un nodošanas aktu), kura var nodrošināt attiecīgo dzīvnieku turēšanas prasību ievērošanu. Šis ir ļoti problemātisks posms, īpaši gadījumos, kad jāatrod izmitināšanas vieta vairākiem dzīvniekiem. Mazo dzīvnieku (suņu, kaķu) patversmes parasti ir pārpildītas, bet zirgu, govju u.c. dzīvnieku izņemšanas gadījumā jālūdz palīdzība zemniekiem, kuriem ir norobežota platība papildus dzīvnieku turēšanai savā saimniecībā.

Kad *Materiālās rezerves* saņem augstāk minēto lēmumu no PVD, *Materiālās rezerves* pēc minēto dokumentu saņemšanas nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darbdienu laikā nodrošina izņemtā dzīvnieka pieņemšanu noteiktajā kārtībā un uzskaiti, sastādot par to pieņemšanas un nodošanas aktu.

Augstāk minētais process ir dzīvnieku izņemšanas process.

Atgriežoties pie dzīvnieku konfiskācijas, kā jau iepriekš minēts, dzīvniekus var kon-

fiscēt, tikai tad, ja lēmums administratīvā pārkāpuma lietā vai tiesas spriedums ir stājies spēkā. Turpmāk jāvadās pēc 25.04.2006. MK noteikumiem Nr. 315 *Kārtība, kādā veicama valstij piekritīgās mantas uzskaitē, novērtēšana, realizācija, nodošana bez maksas, iznīcināšana un realizācijas ieņēmumu ieskaitīšana valsts budžetā*.

Pēc tam, kad stājies spēkā iestādes lēmums vai tiesas spriedums par attiecīgās mantas konfiscēšanu, **atbildīgā iestāde piecu darbdienu laikā:**

– par to rakstiski (arī elektroniski) paziņo Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajai iestādei pēc mantas atrašanās vietas;

– pēc iestādes lēmuma vai tiesas sprieduma saņemšanas par izņemtās mantas vai lietisko pierādījumu vai izņemto dokumentu konfiskāciju valsts aģentūra *Materiālās rezerves* paziņo nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā;

– rakstiski (arī elektroniski) paziņo Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajai iestādei pēc mantas vai dokumentu atrašanās vietas;

– mantu kopā ar izņemtās mantas vai lietisko pierādījumu aprakstes un novērtējuma aktu vai dokumentus kopā ar izņemtās mantas un izņemto dokumentu pieņemšanas un nodošanas aktu un apliecinātu iestādes lēmuma vai tiesas sprieduma kopiju nodod Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajai iestādei pēc mantas vai dokumentu atrašanās vietas.

Ņemot vērā, ka konfiscētais dzīvnieks juridiski uzskatāms par valsts īpašumu, tālāko rīcību ar viņu veic Valsts ieņēmumu dienests sadarbībā ar *Materiālajām rezervēm*.

Visu mūžu esmu kādam palīdzējusi

Inese Ruskule

Rīgas hipodromu 1966. gadā slēdza. Tas bija negaidīti visiem tā darbiniekiem, jo Rīgas hipodroms bija viens no labākajiem visā bijušajā padomju savienībā. Rikšotāju braucējiem, kuri līdz tam darbojās hipodromā, bija vairākas izvēles iespējas – braukt uz Latgali un strādāt rikšotāju audzēšanas centros, pārtraukt darboties ar rikšotājiem vispār vai arī doties strādāt ārpus Latvijas. **Gunta Lauga**, kura jau bija pazīstama rikšotāju braucēja Latvijā, ar savu ģimeni devās uz Krieviju.

Ilgu laiku par viņu Latvijā nekas nebija dzirdams, izņemot pāris teikumu par Guntu un Arti Laugu Raimonda Baltakmeņa grāmatā *Latvietis un viņa zirgs*, kur tika pieminēts, ka viņi abi strādā Maskavas hipodromā. Pirms gada par Guntu vairāk pastāstīja viens no labākajiem rikšotāju braucējiem Latvijā – Nikolajs Galilejevs. Viņš toreiz man arī iedeva meistarbraucējas tālruņa numuru, ko bija atradis ar Tallinas rikšotāju braucēju starpniecību. Gāja laiks, un mēs satikāmies. Ieraudzīju smaidošu cienijama vecuma kundzi, kura labprāt vēlas pastāstīt par sevi un ap

Gunta Lauga

Dzimusi:
26.03.1936.

Mācījusies: Nītaures pamatskolā, Hrenovas rikšotāju braucēju – treneru skolā.

Darba vietas: Rīgas hipodromā no 1955.– 1966. g., Maskavas Centrālajā hipodromā no 1970.– 1990.-to gadu beigām.

Ģimenes stāvoklis: precējusies.

sevi notikušo.

No Nītaures uz Rīgu

Gunta Lauga ir dzimusi Nītaures pagastā, tur arī sākusi savas pirmās skolas gaitas vietējā pamatskolā. Bērniņa meitenei nebija viegla un saulaina, jo Guntai nācās piedzīvot karu, tēva izsūtī-

šanu no Latvijas uz Sibīriju. Pati ar māti un māsām izglābusies no deportācijas, ziemas aukstumā slēpjoties un dzīvojot kūtsaugšā, lai neatrastu un arī neizvestu. Pēc tam viņas pārcēlās uz dzīvi Rīgā. Tēvs atgriezās no Sibīrijas pēc kara, taču simts kilometru rādiusā ap Rīgu viņam bija liegts dzīvot. Tādi bija skarbie komunisma režīma likumi. Viņš izvēlējās Valmieru.

Valmierā tad arī sākusies Guntas „kopdzīve” ar zirgiem, jo kopš bērnības viņai tie patikuši. Gunta 19 gadu vecumā 1955. gadā sāka apmeklēt Brenguļu stalli Abulas kolhozā. Tur bija daudz jājam zirgu, un viņa iemācījās jāt un kopt zirgus. Jāsāk bija arī strādāt. Rīgas hipodroms kļuva par Guntas pirmo darba vietu. Stallī tolaik bija 200 zirgi, lielākoties tie bija rikšotāji un daži – jājamie sporta zirgi.

– Kāpēc aizgājāt strādāt tieši uz hipodromu pie rikšotājiem, jo pirms tam taču trenējāties jāšanas sportā?

– Tāpēc, ka tolaik hipodromā bija diezgan liels atalgojums, salīdzinoši ar citām zirgkopības sfērām. Vajadzēja finansiāli palīdzēt savām māsām un mammai. Nevarēju domāt tikai par sevi. Darbs nebija viegls – no rīta piecos jābaro zirgi, pēc tam tie jānotīra, jāiejūdz divričos, jābrauc un jābaro vakarā.

Pirmais Guntas Laugas brigadieris bija toreizējā Rīgas hipodroma visdrosmīgākais un intelektuālākais jauniešu brigādes vadītājs – Andrievs Jakovičs, kurš intensīvi piedalījās rikšotāju sacensībās no 1953. līdz 1956. gadam. Gunta Lauga tolaik strādāja kopā ar tādām pazīstamām Latvijas braucējām kā Lolitu Avotiņu un Toniju Gutāni. Strādādama par zirgkopēju, Gunta sāka arī piedalīties sacensībās. Pirmo zirgu, ar ko viņa startēja, sauca Jolanta. Braucienā uzrādīto laiku sportiste gan neatceras. Trenieri saskatīja, ka meitene ir spējīga vadīt straujos rikšotājus un gūt panākumus, tāpēc 1957. gadā aizsūtīja viņu mācīties uz Hrenovas rikšo-

tāju braucēju skolu, kur viņai bija iespēja iegūt trenera – rikšotāju braucēja kategoriju. Gunta Lauga atzīst, kā sākums nav bijis viegls.

– Kad aizbraucu uz Krieviju mācīties, zināju krievu valodā tikai trīs vārdus. Bet ar laiku kā jau visi uz ārzemēm aizbraukušie – ātri apguvu svešvalodu. Uzsākot mācības, drīz vien man piešķīra otro braucēja kategoriju. Mācību laiks bija diezgan noslogots, tikai viena brīvdiena – svētdiena. Bet tā katru rītu sešos bija jāiet barot zirgi, tad jāizbrauc, pēc tam sekoja mācības, un pēc mācībām gājām atkal uz stalli barot zirgus. Tomēr arī pēc tik noslogotas dienas vakaros mēs skrējām uz dančiem, – Gunta pasmaida.

Kad Gunta atbrauca no Krievijas jau ar iegūto rikšotāju braucēja un trenera kategoriju, viņa sāka strādāt Rīgas hipodromā rikšotāju braucēja Antona Dukaļska vadībā. A. Dukaļskis bija viens no vadošajiem braucējiem Rīgas hipodromā. Savā darbības laikā viņš uzstādījis sešus Rīgas hipodroma rekordus. Guntas pārraudzībā bija četri rikšotāju zirgi, ar kuriem viņa regulāri piedalījās sacensībās. Vasaras sezonā sacensības notika divas reizes nedēļā, savukārt ziemā – vienu reizi nedēļā. Startēt hipodromā bija atļauts ar desmit dienu lielu intervālu.

Gunta Lauga: “Nekad, braukdama ar Argusu, nelietoju pātagu. Mēs sapratāmies bez vārdiem, jo tas bija zirgs ar dvēseli.”

Pirmo balvu (distances prize četrgadīgajiem zirgiem) Gunta izcīnīja 1959. gadā ar Krievijas rikšotāju ķēvi *Točka*. Ārpus Latvijas pat nebija nepieciešamības braukt, jo daudzu nozīmīgu balvu izcīņa notika tieši Rīgas hipodromā. Gunta atceras:

– Lielo balvu izcīņas laikā visiem skatītājiem nebija iespējas atrasties tribīnēs. Tās bija pilnas. Ierīkoja speciālas vietas pie zirgu stalliem.

Nadinas Zavadlikas foto

Kad likvidēja Rīgas hipodromu, Guntai Laugai bija jāizšķiras – pārtraukt nodarbošanos ar rikšošanu vai doties uz Krieviju. Viņa izlēma par labu zirgiem.

Totalizatora ienākumi bija lieli, līdz ar to arī par hipodroma darbinieku atalgojumu nevarēja sūdzēties. Dzīve gāja uz priekšu, līdz pienāca 1966. gads, kad negaidot

Līdz ar hipodroma darbības pārtraukšanu Guntas dzīvē pāršķīrās jauna lappuse, jo kā vienu no iespējām nepārtraukt iesākto viņa saskatīja darbu kādā no Krievijas hipodromiem. Dzīve aizveda Guntu un viņas dzīvesbiedru Arti uz Maskavas hipodromu. 1970. gadā tur arī sākās nozīmīgais pavērsiens viņas dzīvē. Jau pēc pāris gadu darba Maskavas hipodromā (Gunta strādāja par rikšotāju treneri – braucēju, bet dzīvesbiedrs Artis bija brigadieris), viņa spēja uzrādīt izcilus rezultātus. Zirgs, pateicoties kuram Guntas Laugas vārds kļuva zināms daudzviet pasaulē, bija Krievijas šķirnes ērzelis *Koloss*. Ar šo zirgu viņa ieguva uzvaru daudzās gan vietējās, gan arī starptautiskās mēroga sacensībās. Odesas sacensību laikā *Koloss* uzstādīja savu absolūto rekordu 1:59,0 minūtes.

Gunta atceras:

– Sākot trenēt Kolosu hipodromā, citi braucēji atteicās no viņa, jo zirgam bija nepareiza gaita. Tā kā mans vīrs bija brigadieris, palūdzu, lai *Koloss* vēl uz kādu laiku atstāj manā pārraudzībā. Ikdienu darbs un neatlaidība vainagojās ar neskaitāmām uzvarām.

– Vai piedalījāties rikšotāju sacensībās arī ārpus Krievijas?

– Jā, protams. Startēju gan Skandināvijas valstīs, gan arī citviet Eiropā. Tika saņemts ielūgums piedalīties arī ASV rikšotāju sacensībās, taču mani nepalaida,

Uzvaras finišs ar Aromātu Maskavas hipodromā 1979. gada 17. jūnijā.

Guntas Laugas personīgā arhīva foto

Guntas Laugas personīgā arhīva foto

Visu mūžu esmu kādam palīdzējusi

Krievijas valdība tā noteica. Nedrīkstēja un viss. Man visur līdzī ārzemēs staigāja līdzī pāris cilvēku – uzraugi, kuri bija norīkojusi Krievijas valdība. Kādreiz Somijā pēc sacensībām somu kolēģis mani uzaicināja uz nakts bāru. Šie uzraugi man neatļāva iet uz satikšanos. To, iespējams, ir grūti saprast jaunās paaudzes cilvēkiem, bet mūsu laikos tā bija.

Es nevaru blamēt zirgu!

– Slavai noteikti arī bija sava ēnas puses. Hipodroma dzīve nav iespējama bez uzpirkšanas. Vai jums piedāvāti kukuli, lai “pieturētu zirgu” (braucējs pietur zirgu finiša taisnē, lai negūtu pirmo vietu) sacensībās?

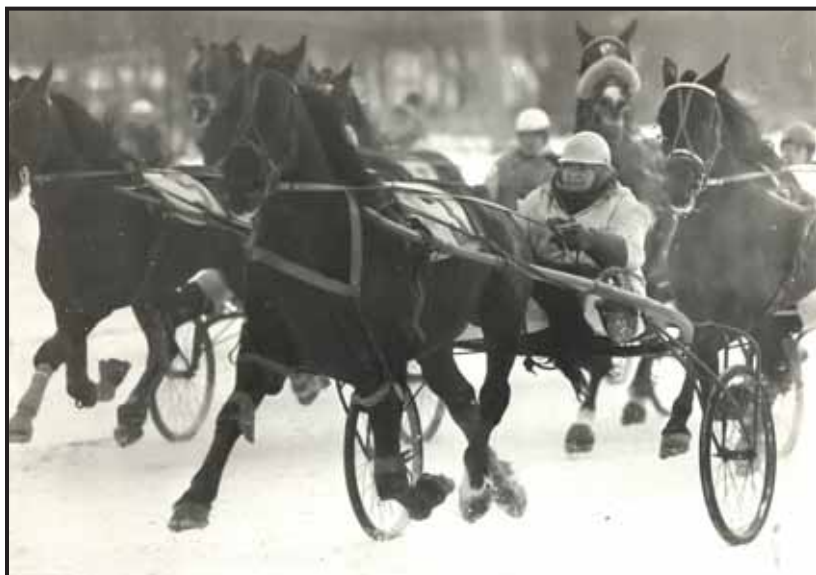
– Kukulis bija. Vienās no sacensībām man uz galda uzlika zelta kaudzīti un jautāja: “Cik no šīs kaudzītes tev vajag, lai tu neatbrauktu pirmā?” Uz šādiem piedāvājumiem un lūgumiem nebraukt tik ātri atbildēju: “Es nevaru blamēt zirgu!”. Nekad tā arī nepaņēmu nevienu kukuli un atteicu visiem šāda veida lūgumiem.

– Tas nozīmē, ka, braucot lēnāk un pieturot zirgus, jūs varējāt kļūt daudz bagātāka, nekā pelnījāt, godīgi strādājot?

– Jā, daudz bagātāka.

– Vai Koloss bija jūsu mīļākais zirgs tolaik un visā darbā laikā?

– Kolss mani pacēla saulītē, jo ar viņu es sasniedzu visizcilākos rezultātus. Taču vismīļākais zirgs man bija cits, vārdā Arguss. To gribēja vest prom no Maskavas hipodroma, jo zirgs ļoti “stiepa” grožos un uz finiša taisnes nostājās. Tomēr es izlūdzos, lai tāpat kā Kolosu

Ar Novatoru 1988. gada 14. februārī.

arī Argusu atstāj uz kādu laiku. Sāku strādāt ar to un drīz jau guvu panākumus. Izcīnot pirmo uzvaru ar šo zirgu, drīz ieguvi vienpadsmit priizes pēc kārtas. Nekad, braukdama ar šo zirgu, nelietoju pātagu. Mēs sapratāmies bez vārdiem, jo tas bija zirgs ar dvēseli.

Maskavas hipodromā Gunta strādāja un piedalījās zirgu rikšošanas sacensībās līdz deviņdesmito gadu beigām. Bet bija jāpārtrauc, jo viņa saslima ar astmu, līdz ar to ir grūti braukt ar zirgu divričos, īpaši sacensībās finiša taisnē. Deviņdesmito gadu sākumā līdztekus savam ikdienas darbam Gunta bija arī Krievijas rikšotāju sieviešu braucēju asociācijas prezidente.

Šobrīd Gunta daļēji dzīvo Maskavā, daļēji – Rīgā. Tagad viņa ir ieguvusi atļauju (atguvusi Latvijas pilsonību) bieži braukt uz Latviju, un var doties ciemos pie Latvijas radiem, kad vien vēlas. Savu dzīvesbiedru Arti viņa ir pavadījusi smilšu kalniņā. Tagad Gunta dzīvo kopā ar savu otro vīru, kurš arī ir bijis profesionāls rikšotāju braucējs Krie-

vijā. Kad jautāju par bērniem, Gunta atzīst, ka vienīgais dēls ir aizgājis mūžībā jau desmit gadus – viņu nogalināja biznesa darījumu dēļ. Katrai mātei ir sāpīgi zaudēt savu bērnu, taču dzīve turpinās, un Gunta pārņēma dēla iesāktos biznesa darījumus, un vada tos vēl šodien.

Sarunā viņa atzīst, ka ir palīdzējusi visu savu dzīvi kādam no saviem radniekiem un sev tuviem cilvēkiem, kā arī piebilst: “Tagad viņi mani lutina. Vienmēr, kad atbraucu no Maskavas, viņi mani sagaida ar ziediem!”

Gunta nav vienīgā personība šajā kuplajā ģimenē, jo māsas meita Ilze Grunte ir izcila mūziķe Latvijā, un Guntai par to ir liels prieks un lepnums par savu radu sasniegumiem!

Jālepojas ar pašu audzētiem zirgiem

– Rikšotāju sacensību organizēšana Latvijā ir atsākusies kopš 2005. gada. Vai esat kādas no tām apmeklējusi, un kāds ir jūsu viedoklis par tagadējām sacīkstēm?

– Jā, biju šovasar Dagdā un redzēju tur notikušās sacensības. Braucēju un zirgu līmenis nav augsts. Domāju, ka visas cerības tagad Latvijā esošajiem braucējiem jāliek uz pašaudzētajiem rikšotāju zirgiem. Jo zirgi, kas ir startējuši Igaunijas un Skandināvijas hipodromos, lielāko daļu no saviem spēkiem jau iztērējuši līdz četrus gadus vecumam. Protams, viņiem šeit Latvijā ir iespēja atpūsties un atgūt spēkus, bet tas vairs nav tas. Visvairāk jālepojas ar pašaudzētiem zirgiem un viņu sasniegumiem. Protams, jāturpina organizēt sacensības, piesaistot naudu, lai varētu uzlabot esošos skrejceļus, izveidot tribīnes, iespējams, pat jaunu hipodromu. Man ļoti patika, kā sacensību laikā par zirgiem rūpējās Latgales meitenes, arī viņu emocijas ir patiesas – asaras, smiekli...

– Jūs ilgu laiku dzīvojāt ārpus Latvijas. Kur rodas tā istā māju sajūta – te Latvijā vai austrumu kaimiņzemē?

– Istā māju sajūta visdrīzāk

Par neatlaidīgu darbu gaišmatinā sievietē no Latvijas – Gunta Lauga drīz kļuva par vienu no Maskavas hipodroma zvaigznēm.

uz dzīvi Latvijā. Ir iecere – uzbūvēt savu māju.

– Vai pie mājas būs arī aploks, kur ganīsies kāds cetrkājainais draugs – zirgs?

– (No sākuma Gunta atbildēja uz šo jautājumu negatīvi, bet, sarunai atraisoties, izdzirdējām citu atbildi). Iespējams, ka arī turēšu kādu zirdziņu savam priekam. Viss mūžs ir veltīts zirgiem, katru dienu bez brīvdienām... (Gunta saskat šo teikumu, aizdomājas, un jūtama smeldze...)

Zirgu Pasta redakcija novēl Guntai Laugai labu veselību un ilgu mūžu, īstenot arī savas ieceres Latvijā. Paldies par ieteikumiem ar rikšotāju zirgiem saistītajiem jautājumiem!

jau ir Latvijā. Ja mans otrais dzīvesbiedrs piekritīs, mēs pat ar laiku varētu pārcelties

1973. gada 29. jūlijā ar Kolosu balvas izcīnā Maskava – Helsinkī, rezultāts 2:04,7 minūtes.

Pasaules rekordists Enough Talk

• Pavisam nesen, (šā gada 11. oktobrī) tika uzstādīts jauns pasaules rekords rikšotājiem 1609 m distancē: 1:49,3 min. Šo pāvēsienu izdevās realizēt piecus gadus vecajam Amerikas šķirnes kastrātam Enough Talk (Rolanda Pīrsa vadībā). Vēsturiskais brauciens notika ASV Virdžīnijas štata Colonial Downs hipodromā. Slavenā rikšotāja izcelšanās kartiņā redzam tādu izcilu zirgu vārdus kā: Pine Chip (no tēva puses) un Done-rail (no mātes puses).

• Patlaban Latvijā ir ievesti divi Amerikas šķirnes rikšotāji, kuri savā laikā ārzemju hipodromos uzrādījuši laika rezultātu, kas ātrāks par 2 minūtēm:

Replace Laday, dzimšanas gads: 1993., rekords: 1:56,8 min.,

Macky Boy, dzimšanas gads: 1995., rekords: 1:56,6 min.

• Latvijā rikšotājus, kuri regulāri piedalās sacensībās, audzē saimniecībās, kas atrodas: Ludzas raj., Rēzeknes raj., Ogres raj., Aizkraukles raj., Krāslavas raj., Gulbenes raj., Balvu raj. un Rīgas raj. No 2005. g. sacensības rīko Ludzas rajona Pušmucovas pagastā, Ogres rajona Jumpravas pagastā un Krāslavas rajonā Dagdas pagastā.

Medikamentu ievadīšana zirgiem

Marina Žagata, veterinārārste ; foto no autores personīgā arhīva

Katram zirgu īpašniekam kādreiz ir nepieciešams iedot savam zirgam zāles, sākot no vienkāršākam attārpošanas pastām līdz pat medikamentu injekcijām. Medikamentu ievadīšana zirgiem nav nekas sarežģīts, tomēr jāzina, kā to vislabāk un pareizāk izdarīt. Nekautrējieties vaicāt savam veterinārārstam, lai viņš jums parāda un izstāsta, kā pareizi veikt zirgam paredzētu ārstēšanas kursu.

Sākot medikamentu lietošanu, labi jāpārdomā – vai tas tiešām ir nepieciešams un vai izvēlētais devas un zāļu lietošanas ilgums ir atbilstošs un piemērots. Nedrīkst aizmirst, ka medikamentiem ir vēlāma un arī nevēlama darbība. Īpaši uzmanīgi jārikojas, sākot lietot antibiotikas, jo nepareiza antibiotiku lietošana var būt kaitīga zirga veselībai. Konsultējieties ar savu veterinārārstu pirms medikamentu lietošanas. Nozīmētu ārstēšanas kursu stingri jāievēro, nedrīkst mainīt noteiktās medikamentu devas un ārstēšanas ilgumu bez saskaņošanas ar veterinārārstu, pat tad, ja jums šķiet, ka zirgs jau ir vesels.

Medikamentu ievadīšanas veidi

Medikamentus var ievadīt zirgiem caur muti vai injekciju veidā zemādā, muskulī, vēnā, artērijā, locītavā. Visbiežākais zāļu ievadīšanas veids, ar ko zirgu īpašniekiem nākas sastapties, ir medikamentu ievadīšanu caur muti, muskulī, vēnā un retākos gadījumos – zemādā.

Pirms medikamentu lietošanas pārbaudiet medikamenta iepakojumu un derīguma termiņu. Injekcijām paredzētie medikamenti jāsasilda līdz istabas temperatūrai un pirms lietošanas jāsakrata. Jāievēro, ka pēc iepakojuma atvēršanas daudziem medikamentiem ir ierobežots derīguma, tāvad uzglabāšanas termiņš.

Injekcijas veic ar vienreizējām šļircēm, izvēloties atbilstoša izmēra adatu – atkarībā no medikamenta īpašībām. Biezas un eļļainas konsistences medikamentiem izvēlas lielāka diametra adatas, neliela daudzuma ūdeņainas konsistences medikamentiem derēs arī tievas adatiņas.

Zāļu ievadīšana caur muti

Mūsdienās daudzi no izmantotajiem attārpošanas medikamentiem ir iestrādāti speciālās pastās, kas ir paredzētas lietošanai caur muti ar šļirci-dozatoru. Tās ir vienkārši lietojamas, jums tikai jāpagriež ierobežojošais ritentiņš uz virzuļa līdz vajadzīgai iedaļai, jānoņem aizsargvāciņš un jāievada medikaments zirgam mutē.

Visērtāk to darīt, stāvot blakus zirgam kreisajā pusē, ar labu roku pieturot zirgu aiz apaušiem vai arī uzliekot roku

Zāļu pulveri vai saberztu tableti var paslēpt ābolā vai iedot ar kliju, medus, riekstu un ābolu maisījumu.

uz zirga deguna, bet ar labo roku šļirci ievada zirga mutes kaktiņā un izspiež šļircs saturu uz zirga mēles. Pateicoties pastu konsistencei, zirgiem nemaz nav tik viegli izsplaut masu, tomēr labāk vēl kādu laiciņu zirgu pieturēt, neļaujot tam nolaista galvu uz leju.

Lai zirgs mierīgāk uztvertu šo procedūru, zirgs jāpieradina pie tā, ka jūs pieskaraties viņa galvai. Sākat ar zirga kaklu, lēnam virzot rokas pie zirga deguna un lūpām. Ja zirgs tomēr ir ļoti nemierīgs, jāpalīdz palīgam pieturēt zirgs, bet pašam jāuzliek roka uz zirga deguna un, neatlaižot roku no zirga, jānogaida, kamēr tas nomierinās, un tad jāievada zāles zirgam mutē.

Sarežģītāk ir iebarot zirgam tabletes, jo bieži tām ir nepatīkama garša. Var mēģināt noslēpt tabletes ābolā vai maizes gabalā, bet jāpārliecinās, vai zirgs tiešām apēd visu tableti. Tabletes var arī sasmalcināt pulverī un pievienot kādam no zirga mīļotajiem ēdieniem. Piemēram, saberztu tableti var sajaukt ar sarīvētu ābolu, medu un klijām. Nav ieteicams jaukt pulveri kopā ar auzām, jo liela daļa pulvera var izbirt, vai zirgs var atteikties ēst, un tad zāles paliks neapēstas vai arī tiks iedotas mazākā devā. Ja zirgs ir ļoti izvēlīgs un neēd viņam piedāvātos gardumus ar tabletēm, var rīkoties līdzīgi attārpošanas zāļu lietošanai – saberzto tabletes pulveri samaisa ar ūdeni, ievieļ šļircē bez adatas un uzmanīgi ievada šķidrumu zirgam mutē.

Intramuskulārās injekcijas

Intramuskulārās injekcijas veic vietās uz zirga ķermeņa, kur ir lielāka muskuļu masa. Muskuli ir labi apasiņoti, un medikamenti no muskuļiem ātri uzsūcas. Injekcijas var veikt zirgam kakla muskulatūrā, krūšu priekšējā muskulatūrā vai pakaklāju muskulatūrā. Visbiežāk intramuskulārās injekcijas veic kakla muskulatūrā.

Veicot injekciju, jāpalīdz palīgam pieturēt zirgs, un, mierīgi pieejot pie zirga,

Pirms injekcijas vairākas reizes ritmiski ar roku uzsit uz paredzamās injekcijas vietas.

Pēc viegliem uzsitieniem iedur adatu.

sāk glāstīt to pa kaklu vai paredzamo injekcijas vietu. Īpaši nemierīgiem zirgiem iesaka adatu atvienot no šļircs un, paņemot to rokā starp radītāja un lielo pirkstu, ar plaukstas otro pusi

vairākas reizes piesist paredzamajā injekcijas vietā. Pēc diviem trim piesitieniem ar roku nākamajā reizē iedur adatu. Pēc adatas ieduršanas nogaida, kamēr zirgs nomierinās un lēni pievieno šļirci adatai. Pirms medikamenta ievadīšanas, lai pārliecinātos, ka adata nav nokļuvusi asinsvadā, virzulis jāpavelk atpakaļ un jāpārbauda, vai šļircē neparādās asins piliens. Ja pama asins pilienu, injekcija jāatkārto vēlreiz. Nav ieteicams vienā injekcijas vietā ievadīt vairāk par 15-20 ml.

Intravenoza medikamentu ievadīšana

Medikamentu ievadīšana vēnā ir daudz sarežģītāka. Ievadot medikamentus vēnā, stingri jāievēro ievadīšanas tehnika, jo daži medikamenti, nokļūstot ārpus vēnas, var radīt nopietnu apkārtejo audu kairinājumu un iekaisumu.

Veicot injekciju vēnā, jānostājas pie

Injekcijas vēnā. Ar kreiso roku aizspiež vēnu, lai tā uzpildās, un ievada adatu vēnā.

zirga sāna, ar kreiso roku aizspiežot jugulāro vēnu, novēro vēnas pildīšanos. Kad vēna ir pildīta, ar labo roku ievada adatu vēnā. Ja adata ir ievadīta pareizi, tad no tās sāks tecēt asinis.

Tā kā vēnai blakus atrodas arī artērija, jāuzmanās no nejaušas medikamentu ievadīšanas tajā, kas var būt bīstama. Arteriālās asinis ir gaišākas un no adatas tek ar strūklu. Pēc šļircs pievienošanas, lai pārliecinātos, vai adata joprojām atrodas vēnā, šļircs virzulis jāpavelk atpakaļ. Ja adata ir vēnā, šļircē parādīsies asinis.

Medikamentu ievadīšana zemādā

Medikamentu ievadīšanu zemādā pielieto reti, un to veic uz kakla vai zirgu pleca apvidū, saņemot ādu krokā, bet adatu ievadā zem ādas. Pēc medikamentu ievadīšanas zemādā parādās neliels bumbulis, kura izmēri ir atkarīgi no medikamentu ievadīšanas daudzuma. Zem ādas medikaments uzsūcas lēnāk, un atkarībā no tā daudzuma šis bumbulis pazūd 1–2 stundu laikā.

Pēc medikamentu ievadīšanas 2-3 stundas zirgu vēlams novērot un ziņot veterinārārstam par aizdomīgu vai neparastu zirga uzvedību vai reakciju. 🐾

Attārpošanas pastas ievadīšana caur muti.

Vēstule redakcijai

Zirgu Pastas 🐾

Labdien, Zirgu Pastiņ!

Avīze man ir ļoti mīļa, dārga, jo tiek izlasīts pilnīgi viss. Avīze man ļoti patīk, skaista. Zirgi man ir mīļi kopš pašas bērnības, arī tos zīmēju. Mūža sapnis piepildījies, un jau rit sestais gads kopš ir savs mīlulis Negis. Zirga dēļ pārcēlos uz dzīvi laukos. Ir kolekcija, krāta kopš 1959. g. līdz šai dienai, manā kolekcijā ir savākts viss par zirgiem, mūžs veltīts tikai zirgam. Mani interesē jāšanas sporta vēsture. Sāku krāt, kad man bija septiņi gadiņi. Mans pirmais attēls ir 1951. g. jūlija numurs žurnālam *Zvaigzne*. Uz vāka ir Mētra Stempe ar ķēvi Indru Smiltenes rajona kolhozā *Uzvara*. Ar šo attēlu arī sāku krāt, to man atnesa vecākā māsa. Mani interesē šis sportistes gaitas.

Būtu vēlams, ka avīzē būtu redakcijas adrese, varētu ko interesantu pajautāt. Interesanti būtu izlasīt arī pa kādai vēstulei no zirgu dzīves, gadās visādi piedzīvojumi, kuriozi, arī smieklīgi gadījumi.

Mana vēlēšanās būtu, lai ar 2009. gadu kaut reizi mēnesī būtu skaists zirga foto, lai sirds kūst no prieka, papildus lapas. Lai iznāktu arī katru gadu avīzes *Zirgu Pastas* kalendārs.

Avīzei vēlū veiksmi!

Ar cieņu – Mudīte Kazāka

No redakcijas. Paldies par sirsnīgo vēstuli, kuru publicējam saīsināti. Vispirms lūdzam cilvēkus, kuri, iespējams, pazīst kādreizējo sportisti Mētru Stempi, mums par to pastāstīt, jo *Zirgu Pasta* līdz šim aptaujātie zirdzinieki neko par viņu nezināja. Ja šāda informācija būs, sagatavosim materiālu avīzei.

Par citiem ierosinājumiem. Tā kā redakcijai nav sava biroja, lasītājiem, kuri vēlas sazināties nevis elektroniski (info@zirgupasts.lv), bet ar istu vēstuļu starpniecību, piedāvājam rakstīt uz mūsu sadarbības partnera **Latvijas Zirgaudzētāju biedrības adresi ar norādi Zirgu Pastam: Republikas laukumā 2, Rīga, LV-1010.**

Bet jaunas lappuses, kalendārs un citas lasītāju vēlmes un mūsu ieceres lai pagaidām, kamēr nav realizētas, paliek noslēpums. Izmaiņas Jaunajā gadā noteikti būs, – abonējiet avīzi 2009. gadam, un jūs būsiet to pirmie vērtētāji! 🐾

Zirga tēls latviešu mantikā un maģijā

Informāciju apkopoja Inese Ruskule

Latvijā zirgs jau izsenis nav bijis tikai palīgs lauku sētā, bet senlatvieši to uzskatīja par sava veida pareģi. Lasot literatūru par šo tēmu, bieži vien sastopam tādus terminus kā *mantika* un *maģija*. Ko tie īsti nozīmē? *Mantika* (gr. *mantis* – pareģis) – pareģošana, zīlēšana ir savdabīga papēmienu un rituālu darbību kopa, ar kuru maģi, pareģi un pravieši mēģina atklāt nezināmo, pareģot nākotni. *Maģija* (gr. *magenia*) ir burvestība, darbību kopums, lai iedarbotos uz apkārtējo pasauli; tā radusies pirmatnējā sabiedrībā. Senlatviešiem raksturīga bijusi arī *verbālā maģija* – no vārdiem sastāvošā maģija. (Gunārs Daija *Senlatviešu dabaszīņa*. R., 1993)

Jau sen novērots, ka zirgs naktī ceļu redz labāk nekā cilvēks un labāk atrod ceļu uz mājām. Vienalga, cik zirgs tālu atrodas no staļļa, vienmēr tas atradīs īsāko un pareizāko ceļu uz to. Tā kā zirgam piedēvēja zināšanas arī par aizsauli (pasaules mitoloģijā), viegli saprotama ir cilvēku vēlēšanas, lai zirgs pavadītu mirušo pēcnāves ceļā. Šī pārlaicīgā un pārtelpiskā sapratne dod zirgam zināšanu par notikumu attīstību arī šajā pasaulē, ko zirgs spēj darīt zināmu cilvēkiem (A. Krūmiņš *Mūsu tautas saknes*. R., 1998).

Mantikā zirgs parādās kā cieņijams un godāts vēstītājs. Zemkopis daudzinaja zirga prātu. Vēl pat mūsdienās pastāv ticēšana zirga nojautai, cilvēkam tikai vajag to saprast un zināt zirga maņu īpatnību.

*Gana labi visu ceļu
Tecēj' manis kumeliņš;
Kad ierauga bērnu namu,
Tek galviņu grozīdams.*
(27793, 144)

Cilvēki ticēja, ka zirga gudrība ļauj tam ieskatīties nākotnē, redzēt garus un spokus.

– Ja zirgs ceļā apstājas, tad viņš redzot velnu vai nelabo. Ja cilvēks grib to redzēt, tad

jāskatās pār zirga kreiso ausi. Zirga ausu starpu sauc par saimnieka daļu.

– Ja zirgs sprauslo un apstājas, tad tuvumā spokojas.

– Ja sākot braukt, zirgs ceļ labo kāju, tad būs laime, ja kreiso – būs nelaime.

– Ja zirgs galvu tur taisni, tad viss noritēs labi.

– Ja mājās ir slimnieks, vajag atvest baltu zirgu un piesiet to pie ratiem. Ja zirgs galvu tur uz leju un kustina asti, būs nelaime.

Senie latvieši uzskatīja, ka gaišredzība piemīt visiem zirgiem.

*Palaid savu kumeliņu,
Tas tev sievu nolūkos.*
(11607)

Mūsu senči uzskatīja, ka zirgi Ziemassvētkos un Vecā gada vakarā runā cilvēku balsī, tikai nedrīkstot iet klausīties, jo tad būšot jāmirst. Tomēr tā miršana ne vienmēr bija paties fakts, jo, pēc citām ziņām, – klausīties drīkstēja, lai uzzinātu, kas jaunajā gadā notiks. Tikai reti zirgs pareģojot miršanu, un tad klausītājs pārbijies arī patiesi varot sagaidīt savu nāvi. Citā pusē dzirdēts, ka jāpalienot zem zirga siles, un tad zirgs pateikšot, kuru gaida nāve. (K. Straubergs *Latviešu tautas paražas*.)

Latviešu arhitektūrā ir atrodams zirga galvas attēlojums jumtu čukuros, tas ir raksturīgi daudzām indoeiropiešu tautām. Senlatvieši ticēja, ka zirgs spēj aizsargāt cilvēkus un piešķirt tiem brīnumainu spēku, tāpēc bieži vien zirga galvaskausu piestiprināja pie mājas jumta. Vēlāk zirga galvu izgriezā no koka vai arī izkala no metāla.

Kad izgudroja pakavu, tas kļuva par laimes simbolu. Pakavs esot jāpiesit pie mājas durvīm vai sienas ar zariem uz augšu, lai labie gari, no debesīm nādami, paliktu pakava lokā, bet

Nadīnas Zavadītikas foto

sliktie izietu pa galiem ārā. Tam visam cilvēki ticēja senos laikos, un šī ticība radīja tādu kā drošības sajūtu, labāku garastāvokli un veselību. Bieži vien mūsdienās redzam, ka dekora nolūkiem paredzēts pakavs nav piestiprināts atbilstoši ticējumiem.

Buramos vārdos sarkani zirgi pieder velnam, pat vēl izteiktāk nekā melni, tie ir minēti arī asins vārdos.

*Sarkans zirgs, lauku pieri,
Grāvju malu vazājās;
Lai tas ietu kaut ellē,
Ka tik grāvī neiekristu.*
(51456)

*Appuškoju baltu zirgu
Ar sarkanu āboliņu:
Zirdziņam nosazied,
Druviņām nopelēt.*
(53509)

Āboliņš saistībā ar balto un sarkano krāsu buramvārdos figurē kā iznīcības zīme. Krāsu apvienojums ir raksturīgs iznīcības vēlējumos. Latviešu tautasdziesmās burvis vai skaugis sapin baltu gaili ar sarkanu dzīparu, atjāj baltā zirgā ar sarkaniem iemauktiem, apsien baltai olai sarkanu dzijas pavedienu (LD 34107, 1; LD 34107, 3).

Tici vai ne, bet visam iepriekš aprakstītajam ticēja mūsēņu senči.

Tautas ticējumi

Latviešu tautas ticējumi no Oskara Gerta un Artura Mauriņa grāmatas *Laikazīmes* (izdota izdevniecībā *Liesma*, Rīgā, 1986. gadā).

- Ja zirga muguru noglauda ar auzu izēdām, - tas labi barojas.
- Ja Ziemassvētku rītā notrin zirgiem muguras ar sniegu, - vasaru tos neēd odi.
- Ja Miķeļos vilnas cimdā ieliek karstu ķieģeli un ar to izberzē jauniem zirgiem zobus, - tie aug stipriem zobiem, veselīgi.
- Ja zirgus izpeldina pirms dzeguzes kūkošanas, - tie labi barojas.
- Ja Zaļās ceturtdienas rītā zirgus padzirda ar tekošu ūdeni, - tie ir izturīgi, brangi, „labi tek”.
- Ja zirgu kaļ vecā mēnesī, - pakavi ilgi turas.
- Ja zirgam asti un krēpes griež jaunā mēnesī, - tās labi, ātri un kupli ataug.
- Ja, izbraukšanai gatavojoties, zirgs turpat pie staļļa durvīm vai jūdžot izkārnās, - būs laimīgs brauciens.
- Ja jaunus zirgus iebrāuc Metenī, - tie klausīgi.
- Ja pavasarī, pirmoreiz ārā ejot, zirgu skubina, - viņš vēlāk viegli piekūst.
- Ja mājās iebrāuktu vāzumu nav laika izkraut, tad vismaz jāatlaiž tā virves, - citādi zirgs jutīsies tikpat grūti, kā vāzumu velkot.
- Ja pēc braukšanas neapgāž ragavas, - zirgs neatpūšas, visu laiku tas it kā velk.
- Ja cilvēks stallī ēd, - peles lopiņiem ēd spalvu nost.
- Ja grib, lai zirgi padodas, stallī to galvas jātur ziemeļu vai austrumu virzienā.
- Ja grib, lai zirgi padodas, to barībai nedrīkst tuvoties vistas.
- Ja grib, lai zirgi padodas, to sienā vai salmos nedrīkst gulēt kaķi, bet noteikti lai dzīvo zebiekstes.
- Ja pirms zirgu staļļa celšanas zemē nomet skaidu, pēc pāris dienām var uzzināt ēkas celšanas vietu: ja zem skaidas apmetusies slieka, - tur nedrīkst, ja gliemis, - tā ir īstā vieta un zirgi augs brangi kā gliemji.

Burtu mīkla – par zirgiem

Pareizie atbilžu vārdi atrodami šajā burtu rāmī. Šis burtu rāmis satur 17 atbilžu vārdus. Vārdi savā starpā nekrustojas.

Jautājumi. 1. Ceļa transporta līdzeklis bez pastāvīgas piedziņas. 2. Armijas godasardzes jātnieku vienība. 3. Zirga kurpes, laimes simbols. 4. Persona, kas par samaksu pārvadā cilvēkus un mantas ar zirgu. 5. Zirga deķis. 6. Kumeļa māte. 7. Zirgaudzētava Zemgalē. 8. Firma, kas savā logatipā ietvērusi zirgu. 9. Dabīgu, ekoloģisku materiālu kopums, kas vienlaicīgi der insektu atbaidīšanai un tautas pievilināšanai. 10. Rietumlatvijā plaši lietots ratu riteņu apzīmējums. 11. Milzīgas, nedaudz kropļotas formas un konsistences spiras. 12. Zirgu novietne. 13. Ātrākā zirga gaita. 14. Zirglieta, kas vienmērīgi pārnēs vāzuma svaru uz krūšu, plecu un skausta daļu. 15. Bijušais kolhozs Zemgalē, kur dzimis viens no vadošajiem konķūra jātniekiem 16. Maņu orgāns. 17. Spēkbarība zirgiem.

Sastādīja Jolanta Lapiņa

R	A	G	V	P	A	K	A	O	R
S	T	K	A	R	D	E	V	F	M
E	I	Ē	V	T	Ē	R	I	E	A
G	A	A	E	Z	I	V	R	R	N
E	T	S	D	G	R	E	A	R	I
S	T	A	A	Ā	E	T	U	I	S
U	A	L	Ņ	B	S	A	Z	V	A
Ļ	I	L	D	O	L	K	S	E	R
I	S	S	Ž	I	I	A	S	G	A
A	C	I	A	U	Z	A	S	L	I

Entuziasms un optimisms ņem virsroku

Rīgā, Nometņu ielā jaunās, gaišās telpās 11. oktobrī tika atvērts pirmais SIA *Vaivar Marengo* zirglietu veikals. Tā atklāšana notika svinīga gaisotnē. Tika prezentēts arī *Equilibrium* jaunais produkts - masāžas sega zirgiem un *Kan Teq* speciāli sievietēm veidotās drošības vestes jāšanai. Klātesošajiem bija iespēja pašiem izbaudīt masāžas segas darbību un iemēģināt drošības vestes ērtumu. Airisas Peneles meita Laura labprāt piekrita kļūt par modeli drošības vestes demonstrēšanai. Ikviens apmeklētājs varēja piedalīties balvu loterijā, kuras izlozēja Anda Vārnas dzīvesbiedre Diāna. Patikami pārsteidza Astrīda Belovzorova ar savu oriģinālo sveicienu atklāšanas svētkos.

Piektais zirglietu veikals Latvijā

Veikala īpašniece **Evita Avena**: "Esmu gandarīta par paveikto, mūsu projekts ir izdevies. Pateicoties manai ģimenei un likteņa pavērsienam, kad satiku savu tagadējo biznesa partneri Gitu, šai avantūristiskajai idejai ir skatāms rezultāts. Piektais zirglietu veikals Latvijā, manuprāt, ir labs rādītājs, ka zirgkopība un jāšanas sports attīstās, jo pieprasījums pēc labām un kvalitatīvām precēm pieaug."

Marengo zirglietas pazīstamas jau vairākus gadus

Veikala īpašniece **Gita Ozoliņa**: „Jau kopš 2006. gada mēs jātniekiem un

zirgu īpašniekiem savu produkciju piedāvājam, apmeklējot staļļus un sacensības. Patikami, ka daudzās sacensībās mūs ir aicinājuši tirgot savu produkciju. Labu sadarbību esam izveidojuši ar vienu no vadošajiem Latvijas jātniekiem Andi Vārnu un viņa sporta klubu *Quattro*, to atbalstot un sponsorējot. Jau kopš 2007. gada nogales preces pasūtīt un iegādāties var mūsu interneta preču katalogā www.marengo.lv. 2008. gada sākumā apmeklējām zirglietu ražotāju izstādi Anglijā un rudenī bijām Vācijā uz līdzīgu izstādi, kas rosināja spert izšķirošo soli veikala atvēršanai. Ar savu produkciju esam piedalījušies arī starptautiskajā zirgu šovā Tallinā, Saku hallē."

Kāpēc tieši tāda izvēle?

Mēs vēlamies Latvijas jātniekiem un zirgu īpašniekiem piedāvāt kvalitatīvu jātnieka un zirga ekipējumu no Anglijas. Šobrīd *Marengo* veikalā var iegādāties plašā klāstā *Matchmakers International Ltd.* zīmolu preces: *Cottage Craft* – zirglietas, *Harry Hall* – ikdienas apģērbi, ķiveres, stulmus, *Masta* – segas un kājsargus, *Caldene* – sacensību apģērbi, zābakus, *Tottie* – ikdienas apģērbi. *Equilibrium Ltd.* klāstā ir profesionāli, ļoti augstas kvalitātes kājsargi, magnētu segas un kājsargi, kā arī pats jaunākais produkts - masāžas sega. Gribam atzīmēt, ka visa *Equilibrium* produkcija, pirms tā nonāk pie klienta, tiek laboratoriski testēta. Kā papildinājums pamata zīmoliem ir *Barnsby* produkcija - iemaukti, vēderjostas, kopšanas līdzekļi inventāram,

Barnsby Club segli. Piedāvājumā ir *KAN Teq* sievišķīgas, ērtas, ilgi kalpojošas drošības vestes. Esam izveidojuši arī sadarbību ar *Eggersmann*, *Foran* un *Masterhorse* barību un piedevu izplatītājiem Latvijā, kuru produkciju var iegādāties arī pie mums veikalā. Ekskluzīvi Latvijā - rozetes sacensībām. Rozetes ir iespējams izveidot pēc jūsu individuālām vēlmēm, sākot ar pinuma veidu, vidū var ievietot jūsu staļļa, kluba logo vai jebkādu citu attēlu, iespējams izvēlēties krāsu salikumu un garumu rozetes lentēm, kā arī uzrakstu uz lentēm.

Visu mūsu darbības laiku esam domājuši par klientu, kā uzlabot servisu, kā piedāvāt vēl lielāku preču daudzveidību, un veikals mums ir kā atbalsts šai ziņā.

Par atbalstu mums jāpateicas arī Andim Vārnam, viņa grūmam Baibai Dinsbergai un sporta klubam *Quattro*, kas iecienījuši mūsu piedāvātās preces un mūsu precī popularizē jātnieku vidū. Paldies arī sadarbības partneriem Jolantai (*Eggersmann*) un Ivetai (*Foran*). Paldies arī visiem, kas piedalījās veikala svinīgajā atklāšanas pasākumā, paužot savu atbalstu, ieteikumus un kritiku, kas mums deva papildus motivāciju attīstīt veikalu. 🐾

Marengo veikala komanda - Lauris un Evita Aveni, pārdevēja Aija Grēna, Gita un Artūrs Ozoliņi veikala atklāšanas dienā.

No labās: Evita Avena, Gita Ozoliņa veikala atklāšanas dienā kopā ar viesiem.

Kuriozi

Iereibis ponijs ievēlas baseinā

LETA/BNS

Kornvolas grāfistē Anglijas dienvidrietumos pēc mēlošanās ar sarūgušiem āboliem iereibis ponijs, vārdā Resnultis, iekritis peldbaseinā. Ponijs izbēga no staļļa un ielauzās kādā Ņūkvejas dārzā, kur apēda vairākus simtus pūstošu ābolu. Pēc tam Resnultis izstrepuļoja cauri dārzam, zaudēja līdzsvaru un iekrita peldbaseinā. 28 gadus vecā dārza īpašniece Sāra stāstījusi, ka viņu nakts vidū pamodinājis skaļš plunkšķis un, izejot pagalmā, viņa sava baseina seklākajā galā ieraudzījusi poniju. Nezinādama, ka tas ir iereibis, viņa tam iebarojusi vēl vairākus ābolus, mēģinot dzīvnieku nomierināt pirms ugunsdzēsēju ierašanās. Policija un ugunsdzēsēji trijos naktī ieradās notikuma vietā un no siena uzbūvēja kāpnes, lai Resnultis varētu izkļūt no baseina.

Piedzēries zirgs nogalina sirmgalvi

AFP/LETA

Rumānijas ceļu policija pieķērusi zirgu, kas alkohola reibumā izraisījis nāvējošu satiksmes negadījumu. Pajūgs uzskrējis sirmgalvim, kas sēdēja uz soliņa pie savas mājas. 86 gadus vecais vīrietis no gūtajiem ievainojumiem miris. Tragiskā negadījuma aculiecinieki vēsta, ka zirgs izskatījies pilnīgi nevaldāms. Policisti nolēma izsaukt veterinārārstu, lai pārbaudītu alkohola līmeni zirga asinīs. Vietējais veterinārārsts bijis ļoti izbrīnīts par šādu lūgumu, kas viņa karjerā esot pirmo reizi. Veterinārārsts apstiprināja, ka zirgs bijis alkohola reibumā.

56 gadus vecais saimnieks Jons Dragans policijai pastāstīja, ka šo zirgu nopircis gadatirgū un devies mājup. Policistiem ir aizdomas, ka zirgs pirms pārdošanas piedzirdīts ar alkoholu, lai izskatītos stiprāks un veselīgāks. 🐾

Viens no lētākajiem reģionālajiem laikrakstiem
„Vietējā Latgales Avīze”
reizi nedēļā 24 lappusēs vēsta par
Balvu, Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Preiļu, Rēzeknes,
kā arī tuvāko kaimiņu – **Jēkabpils un Madonas** rajonā aktuālāko,
krāsainajās lappusēs izceļot nozīmīgākos notikumus.

Tajā atradīsiet nedēļas notikumu kopskatu, ziņas par svarīgāko Latvijā un pasaulē, plašu TV programmu un pasākumu kalendāru Latgalē.

Tikai **Ls 2,10** mēnesī,
un Jūs zināsi, kas notiek visā Latgalē!
Maksimums ziņu par minimāliem līdzekļiem!

Vietējās Latgales Avīzes abonēšanas indekss – 3065.

Zviedru birzes zirgi aicina ciemos 12. novembrī!

Novembrī apņir astoņi gadi, kopš Kurmenē pastāv zirgaudzētava *Zviedru Birzes zirgi*. Par godu šai un Latvijas Republikas 90. gadadienai audzētava rīko vēl nebijušu pasākumu - Latvijas zirgaudzētāji un sportisti varēs piedalīties zirgu novērtēšanā un papildināt savus ganāmpulkus ar tādas izcelsmes jaunzirgiem, kādu citur Baltijā nav, pirms tos demonstrēs pircējiem no Skandināvijas.

dzētavā *Zviedru Birzes zirgi* ir šī ērzelja pēcnācēji.

Interesentiem tiks rādīta arī *Corasine*, kuras tēvs ir izcilais iejādes ērzelis *Flyinge Tolstoy*, sešus gadus vecā meita *Colombine (Calando 4)*, *Colombine* meita *Lordestine* (no *Louis J*) un dēls *Don Colombin* (no *Donnerbube II*). Visi *Corasine* pēcnācēji izceļas ar labām gaitām un nosvērtu temperamentu.

Divu gadu vecumu ir sasnieguši pirmie *Iraser* kumeļi - ķēvītes, kuru mātes pieder lieliskās angļu pilnasiņu ķēves *Windermare (Long John - Balidar)* ģimenei. Elastīgā, lokanā un temperamentīgā, taču

Daces Štrausas foto

Pati ievērojamākā vaislas māte fermā ir Zviedrijā par elites klases ķēvi atzītā *Rassasine ZW2*. Tās bērni ir pazīstami visā pasaulē. Starp 16 līdz šim dzimušajiem *Rassasine* kumeļiem ir pasaules jaunzirgu 2001. gada čempions *Cor de Son (Corlando)*; 1994. gadā dzimušais *Queridas (Little Q)* veiksmīgi startējis maršrutos ar līdz 150 cm augstiem šķēršļiem gan Eiropā, gan ASV; sekmīgi starptautiskās trīsdiņas sacensībās piedalījusies *Rawasine*, kas dzimusi 1992. gadā; Vācijā konkūrā startē *Cor-dero* (1998); 2001. gadā dzimušais *Iraser* (no *Iroko*), kurš 2005. gadā ieguva pirmo vietu Latvijas vaislas ērzelu skatē, sācis spožu konkūra zirga karjeru ar jātnieku Andi Vārnu, jau septiņu gadu vecumā uzvarot *Grand Prix* maršrutā Pasaules kausa izcīņas posmā un gūstot uzvaras un godalgotas vietas citos prestižos maršrutos starptautiskās sacensībās. Būtu ļoti žēl, ja šīs unikālās ķēves jaunākās meitas - *Sacresine*, dz. 2005. g. no *Santa Cruz (Corlando - Ramiro Z)*, *Carmensine*, dz. 2006. g. no *Carson Ask (Equest Carnute - Caretino)*, un *Lorasine*, dz. 2007. g. no *Louis J (Lord Ramiro Z)* - aizceļotu pasaulē, neparādot sevi sportā un neatstājot pēcnācējus Latvijā.

Rassasine meita *Cairasine* (no Atēnu olimpisko spēļu bronzas medaļas ieguvēja *Cordento*) devusi ķēvīti *Corlasini*, kuras tēvs ir *Corlensky G* - Vācijā sensāciju izraisījušā *Cornet Obolensky* dēls. Būs iespēja redzēt un nopirkt šo jauno, sirmo skaistuli!

Trešo sezonu Zviedrijā trīsdiņas sacensībās ar jātnieku Joakimu Jārnu godalgotas vietas gūst ērzelis *Queseron - Rassasine* dēla *Queridas* un pusmāsas *Corasine* dēls. Tas, piemēram, izcīnījis otro vietu starptautiskās CCI/CIC* sacensībās Stokholmā šī gada septembrī. Šogad *Queseron* iekļauts desmit labāko trīsdiņas zirgu sarakstā Zviedrijā. Vieniģi au-

labdabīgā *Windstream XX* meita *Windruff Irossine* un tās pusmāsa *Windriff Irissina* (no *Winderonas*) būs pārsteigums ne vienam vien, kurš pieradis pie Latvijā agrāk audzētā sporta zirgu tipa.

2005. gadā audzētavā iepirka izcilā vaislinieka *Robin Z (Ramiro Z - Alme Z)* meitu *Rioju*, kurai 2007. gadā piedzima interesanta ķēvīte *Peramie* (no *Pedro*). Aug perspektīvi 2007. gadā dzimuši ērzelīši no *Louis J*, *Iraser* un *Donnerbube II*, kā arī lieliskā pāragri kritušā ērzelja *Adermie* pēdējais kumeļš - 2007. gadā dzimusi ķēvīte - un labi 2008. gadā dzimuši kumeļi no *Iraser*, *Donnerbubes II* un Latvijas braucamā tipa ērzelja *Sultāna*.

Audzētava *Zviedru Birzes zirgi* cer, ka īstiem zirgu pazinējiem tās gaisotne patiks. Zirgu cenas, sākot no 2000 €, iespējama vairāksolišana. Šeit kumeļi tiek audzināti par cilvēka sabiedrotajiem, jau divu nedēļu vecumā tie pierod pie apaušiem un pavadās.

Atbrauciet, pārliecinieties paši! Kafija un torte visiem! Sākums 12. novembrī plkst. 12.

Zviedru Birzes zirgi atrodas Aizkraukles rajona Kurmenes pagastā, 90 km no Rīgas, 9 km no Skaistkalnes, 8 km no Neretas - Rīgas šosejas.

Informācija pa tālr. 26226999; 29169568.

Pārdod barību zirgiem :

Auzas sveramas, cena sākot no 0.65 LVL / kg + PVN;
Burkāni sverami, cena sākot no 0.03 LVL / kg + PVN.
(Iespējama preču piegāde)
Tālrunis informācijai: +37167944243; +37128635111;
Fakss: +37167944057;
www.darzeni.lv
tirdznieciba@ladl.lv

Zirgu modeļi un figūriņas.
Krāj un rotaļāties!
Nāc ciemos:
veikali- "KENTAURS" Rīga, Kleistu iela 75.
Liepāja, Avotu iela 4

3 Vitolu stalli par mērenām cenām pārdod vaislas ķēves, kas grūsnas no Levantos I, Corall un Colard.
Skolas iela 18, Riebiņi, Preiļu rajons
Tālr.: 29533898, 26446500, 29112796
e-pasts: 3vitolu@inbox.lv

Veikals Jukka

Bērnu apģērbi, zirgu tematikai veltīti suvenīri un rotaļlietas

Krišjāņa Barona ielā 45/47 (ieeja no Stabu ielas)

Atvērts darbdienās no pl. 10 līdz 19, sestdienās līdz pl. 17

Mārtiņdienas svinības Rāznā

Mākoņkalna pagasta Lipuškos svētdien, 9. novembrī pulksten 12.

Rāznas nacionālā parka administrācija sadarbībā ar Mākoņkalna pagasta padomi un z/s *Rudo kumeļu pauguri* aicina uz Rudens aizvadišanas un ziemas sagaidīšanas svētkiem. Pulcēsimies kopā, lai nosvinētu simbolisku vasaras darbu beigas un piedalītos nākamā gada auglīgu sekmejošā senču rituālā.

Iesim rotaļās, klausīsimies folkloras kopas dziedātās dziesmas, minēsim mīklas, vizināsimies ar zirgiem. Radošajā darbnīcā audīsim gobelēnus, kas ataino Rāznas nacionālā parka dabu, darināsim ozollapiņas, kas rotās Rāznas nacionālā parka zirgus, no gliemežvākiem veidosim Rāznas ūdensrozis. Sildīsimies pie ugunskurīem, mielosimies ar ceptiem kartupeļiem un gaiļa gaļas buljonu, pīragiem, āboliem.

Pašās beigās - Mārtiņdienas simbola - dzīva gaiļa izloze! Visi tiek laipni gaidīti svētdien, 9. novembrī pulksten 12 laukumā pie Mākoņkalna pagasta ēkas un Rāznas pagasta ēkas un Rāznas nacionālā parka administrācijas telpās.

Jauno ērzeļu licencēšana Baltijas Hanoveru audzētāju asociācijā

Daces Štrausas teksts un foto

Baltijas Hanoveru Audzētāju asociācija pēc Detlefa Kristiana Zaula iniciatīvas tika nodibināta 2000. gadā. Pašlaik šī organizācija apvieno 52 biedrus. No 2004. gada audzētāju asociācijas prezidente ir Audrone Petraitene, JSK *Audruvis* saimniece. Asociācija apvieno Hanoveras šķirnes audzētājus visā Lietuvā, pazītamākie audzētāji ir Sigits Petraitis un Darius Jokubaitis Jonišķu rajonā, V. Ramanausks Žagarē, V. Urbons Šilutes rajonā, V. Nauronis Šauļu rajonā, V. Navickaite Viļņā un citi.

Villon no Londonas un Wondera kļuva par otro labāko 2008. gadā sertificēto ērzeli. Ērzeļa īpašnieks ir Viļus Nauronis.

Baltijas Hanoveru asociācija ir uzaicināta iestāties Pasaules Sporta zirgu audzētāju asociācijā, tādēļ šobrīd notiek darbs, lai sagatavotos iestāšanās procedūrai. Asociācijas speciālisti jau ir sagatavojuši

Jaunais ēzelis Aladins no Aromāta un Karmenas, dzimis Latvijā, pieder Sigitam Petraitim ir viens no četriem ērzeļiem, kas ieguva vaislas sertifikātu.

iespiešanai pirmo Baltijas hanoverāņu Ciltsgrāmatu, kā arī ir nodibināti kontakti ar zirgu audzētāju organizācijām ārvalstīs - Dānijā, Zviedrijā, Latvijā, Igaunijā un Krievijā. Asociācijas biedri pamatoti lepojas ar savu zirgu sasniegumiem sportā gan Lietuvas sacensībās, gan arī turnīros Eiropā.

Ērzeļu vērtēšanu asociācija veic kopš 2000. gada, kad par labāko jauno ērzeli tika atzīts arī Latvijā labi pazīstamais 1997. gadā dzimušais Holšteinas

ēzelis Rovers, kas pieder Petraišu ģimenei. Lai zirgu vērtēšana būtu pēc iespējas objektīvāka, asociācija ērzeļu sertifikācijas pasākumam komisiju veido no ārzemju ekspertiem. Tā divus gadus pēc kārtas komisijas priekšsēdētājs bija Oldenburgas asociācijas viens no vadošajiem audzēšanas ekspertiem Volfgangs Šulce-Šlepinghofs, kurš ieviesa arī Baltijas Hanoveru asociācijā Vācijā pieņemto vērtēšanas metodi.

Kā jau katru gadu, arī šogad ērzeļu sertifikācija notika vēlā rudenī 24. un 25. oktobrī. Šoreiz komisiju veidoja audzēšanas eksperti no Latvijas, bet komisijas priekšsēdētāja bija pašmāju speciāliste Ramune Jasiene, kura ikdienā vada zirgkopības nozari Nemunas zirgaudzētavā.

Komisijai kopā tika demonstrēti divdesmit četri zirgi, no kuriem sešpadsmit bija jaunie ērzeļi, kuru saimnieki ar cerībām, ka viņu audzēkņi kļūs par atzītiem vaislas ērzeļiem, sekoja vērtēšanas procesam. Taču jau pēc pirmā vērtēšanas posma – eksterjera novērtējuma un gaitu pārbaudes uz cieta pamata, kļuva skaidrs, ka daļai ērzeļu būs iespējama tikai sporta karjera. Klupšanas akmens daļai zirgu bija zemais vērtējums par kājām, sevišķi priekšējām. Pārējā darba procesā tika pārbaudītas zirgu gaitas soļos un rikšos manžā, vedot zirgu pa trīsstūra perimetru. Protams, interesantākais posms ir zirgu brīvā leciena vērtēšana, kas notika nākamajā dienā. JSK *Audruvis* manžā pulcējās zirgopības interesenti ne tikai no Lietuvas, bet arī no Latvijas, kas šeit jau ir ierasts.

Ar labāko lecieni izcēlās Sigita Petraitē ēzelis *Casimir San*, kas saņēma 8,5 punktus gan par leciena tehniku, gan par leciena spēku. Tomēr citas eksterjera kļūdas neļāva tam iegūt sertifikātu. Jaunāko ērzeļu grupā par vaisliniekiem tika atzīti divi ērzeļi *Lucky Luck* (*Lacapo x Doms*), kas pieder Sigitam Petraitim, un Viļus Naurona ēzelis *Villon* (*Londonas x Graf Sponeck*). Vecāko zirgu grupā sertifikātu saņēma *Aladins* (*Aromats x Capučino*), kas pieder Sigitam Petraitim, un ēzelis *Perlas* (*Lothringer x 178 Bokal*), kas ir Viļus Naurona īpašums.

Ēzelis Perlas (Lothringer – Parabola) lecienā.

Šī pasākuma ietvaros tika vērtētas arī kēves. Par labāko tika atzīta no Vācijas ievestā *Gran Baloubet* (*Baloubet de Rouet x Granus*), kurai bija samērā labs eksterjers un darbaspējas.

24. un 25. oktobrī Latvijas-Lietuvas projekta *Zirgkopības nozares konkurētspējas paaugstināšana, uzlabojot jātnieku sporta potenciālu valstī* ietvaros tika rīkots seminārs zirgu vērtētājiem no Latvijas, ko vadīja pieredzējusi zirgkopības speciāliste Ramune Jasiene, kura vairākkārt stažējusies Vācijā pie ievērojamiem zirgu vērtēšanas ekspertiem.

Komisija, organizātori, zirgu īpašnieki, viesi pēc divu dienu zirgu vērtēšanas pasākuma.

Vērtēšanas komisija.

2008. gada ērzeļu vērtēšanas uzvarētājs *Lucky Luck* ar saimniekiem Petraitu ģimeni.

Zirgu demonstrācija uz cieta pamata. Komisijas priekšā Darius Jokubaita kēve *Ceniba* (*Cisko – Gvineja*).

Abonē laikrakstu

"Zirgu Pasts"

redakcijā info@zirgupasts.lv

vai www.pasts.lv

Abonēšanas indekss 1238

Pērc Narvesen un Plus Punkts preses tirdzniecības vietās

AUREUS KAPITALS

"Z/s Akmeņlauki"

Laikraksts "Zirgu Pasts", Izdevējs "Equus partneri", Iespiests "Dardedze tipogrāfija", Dace Štrausa – galvenā redaktore +371 26258326, Inese Ruskule – redaktore, žurnāliste +371 26479579, Jolanta Lapiņa – redaktore, mārketinga +371 26544243, Nadina Zavadilika – tehniskā redaktore, dizains +371 29872679, Maija Gailiņa – maketētāja.
info@zirgupasts.lv, www.zirgupasts.lv